HEDEMORA KOMMUN	**STYRDOKUMENT**	Sida 1(6)
	Datum 2026-07-31	Omfattning Kommunövergripande
	Giltighet fr o m: 2026-11-05	Publicering Författningssamling

Godkänt/antaget av	Dokumentägare	Dokumentansvarig
Kommunstyrelsen	Kommundirektör	Brottsförebyggande samordnare

Åtgärdsplan för Hedemora kommuns brottsförebyggande arbete

Dok. Kategori:	Plan
Stadie:	Beslutad
Gallring:	Bevaras
Kort beskrivning:	Denna åtgärdsplan är framtagen utifrån krav som ställs i lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande frågor. Planen grundas i lägesbild framtagen 2022/2023. Åtgärderna beskrivs i dokumentet.

Ursprungligt beslutsdatum	Ursprungligt diarienummer	Bör revideras senast	Skapad av
2024-09-17 Ks § 134	Dnr KS291-24 160	Vid behov	Märta Brandts, brottsförebyggande samordnare
Revideringar (datum, §)	**Vad revideringen avsett**	**Diarienummer vid revidering**	**Ändrad av**
2026-10-13 Ks § 142		KS492-26 114	Märta Brandts, brottsförebyggande samordnare



HEDEMORA KOMMUN

Åtgärdsplan

för Hedemora kommuns brottsförebyggande arbete



Åtgärdsplan för Hedemora Kommuns brottsförebyggande arbete

I enlighet med lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete ska Hedemora kommun, med en lägesbild som underlag, besluta om en åtgärdsplan som beskriver vilka åtgärder man avser att vidta för att förebygga brott (åtgärdsplan). Lägesbilden ska uppdateras minst vartannat och åtgärdsplanen ska följas upp.

Kommunens vision *Hedemora 2038* säger att Hedemora ska vara en växande, attraktiv och trygg kommun att bo och verka i. Ett av våra övergripande mål är att Hedemora ska vara en trygg plats för både invånare och besökare. Vårt brottsförebyggande och säkerhetsarbete ska bidra till ökad trygghet i kommunen.

År 2038 ska Hedemora kommun vara Dalarnas tryggaste kommun för boende, företag och besökare. Med visionen, målet och lägesbilden som grund har tre prioriterade områden för det brottsförebyggande arbetet tagits fram. Dessa områden har valts ut av det lokala brottsförebyggande rådet (Brå).

De prioriterade områdena är:

- Ordning och säkerhet
- Våld i hemmet
- Barn och unga i risk för kriminalitet

Denna åtgärdsplan är övergripande för hela kommunen. En mer detaljerad plan för varje åtgärd kan komma att beslutas av arbetsgrupp.

Uppdrag

Åtgärderna ska så långt som möjligt baseras på tillgänglig forskning och praktik. De är valda utifrån de prioriterade områdena och kommunens möjlighet att påverka. Åtgärderna är antingen nya eller behöver vidareutvecklas. De utgår från tillgänglig forskning och beprövad erfarenhet.

Varje åtgärd ska följas upp av arbetsgruppen som anges i kolumnen *Aktör* i tabellen på kommande sida. Kolumnerna hittas under varje åtgärdskategori. Varje åtgärd delrapporteras till lokala Brå minst två gång om året. Vid delrapporteringen ges möjlighet till justering av åtgärd vid behov. Kommunens representanter i arbetsgrupperna ansvarar för rapporteringen.

Uppstart för åtgärderna under hösten 2026.
I arbetsgrupperna (under aktörer) hänvisas till samarbetspartners. Samarbetspartners kan bestå av representanter från näringsliv eller civilsamhället.

Prioriterat brottsproblem:
Ordning och säkerhet

Kort sammanfattning från lägesbilden:
Trygghetsfrågor har under flera år varit prioriterade i Hedemora kommun, där både invånare, företagare och kommunen själv uttryckt oro, särskilt kopplat till centrum och vissa bostadsområden. Skadegörelse och klotter förekommer återkommande, främst i centralorten, vilket påverkar upplevelsen av trygghet och trivsel negativt.

Polisens trygghetsmätningar visar även återkommande problem med buskörning, särskilt i Hedemora och Långshyttan, samt indikationer på otrygghet kopplat till motorburen ungdom. Vidare framkommer problem med skadligt bruk i boendemiljö, vilket ytterligare påverkar tryggheten för boende i vissa områden.

Åtgärder:
- Platssamverkan
- Trygghetsvandring
- Synlig närvaro och meningsfull fritid
- Trafikkontroller
- Utbildning och information om trafikkunskap
- Utveckla samverkan mellan flera samverkansparter kopplat till bruk i hemmiljö
- Arbete med EST, Starta upp samverkan EST i Långshyttan.
- Rutiner för oroanmälan från hyresvärdar och fastighetsskötare.

Övergripande mål:
Öka den upplevda tryggheten kopplat till skadegörelse och buskörning (Polisens trygghetsundersökning)

Brottsproblem	Orsak	**Åtgärd**	Mål	*Aktör*
Skadegörelsebrott	Obevakade platser, motiverade gärningspersoner/ tristess	*Situationell prevention*: arbeta med platser där skadegörelse är vanligt återkommande. Skapa platssamverkan och se över den fysiska miljön och säkerheten. *Delåtgärd:* Trygghetsvandringar med olika målgrupper. *Social prevention*: Ökad synlig närvaro av kommun och samverkanspartners för att öka den sociala kontrollen, tillsammans med uppstyrda aktiviteter, riktade insatser för minskad kriminalitet genom meningsfulla aktiviteter. Fortsatt arbete med nationella uppmärksamhetsveckor.	Uppstart av platssamverkan, kartlägga skadegörelsen Ökad samverkan kring aktiviteter med näringsliv och civilsamhälle	NOSA, Hedemorabostäder, Polis, brottsförebyggande samordnare tillsammans med andra externa samverkansparter för platsen. Samverkan mellan polis och kommun, socialtjänst, fritid och skola. Flera parter från kommuner i samverkan med civilsamhälle, näringslivsaktörer

Trafikbrott	Obevakade platser, motiverade gärningspersoner/ tristess, avsaknad av trafikhinder och bristande kunskap och efterlevnad av trafikregler	*Situationell prevention,* arbeta med platser där trafiksituationen upplevs otrygg. Riktade trafikkontroller. *Social prevention*, öka kunskapen om trafikregler bland ungdomar. Dialoginsatser samt se över möjligheterna att skapa en trygg plats för motorburen ungdom.	Öka den upplevda tryggheten i trafiken bland invånare, särskilt i områden där ungdomar vistas. Öka ungdomars kunskap om trafikregler och bidra till ett mer ansvarsfullt trafikbeteende.	NOSA, polis Polis och bildningsförvaltningen
Narkotikabrott Brott mot boendemiljön (skadegörelse, ofredande, hot etc)	Skadligt bruk och beroende, Social utsatthet, ohälsa, bristande samverkan, normalisering i miljöer, bristande närvaro av myndighet,	Utveckla samverkan mellan flera samverkansparter (socialtjänst, polis, bostadsbolag och hälso- och sjukvård, civilsamhälle och näringsliv) för att förhindra narkotikabrott. Arbeta med EST och åtgärder, Starta upp samverkan EST i Långshyttan för att upptäcka och sätta in åtgärder i tid. Arbeta fram och implementera rutiner för oroanmälan från hyresvärdar och fastighetsskötare.	Förbättrad samverkan och ökad kunskap vilket kan ge tidig upptäckt. Minskad förekomst av missbruk i boendemiljö (Polisens trygghetsenkät)	Socialtjänst, Polis, Bostadsbolag och hälso- och sjukvård, civilsamhälle och näringsliv Flera aktörer inom kommunen, Polis Bostadsbolag, samt näringsliv och civilsamhället

Prioriterat brottsproblem: Våld i hemmet

Kort sammanfattning från lägesbilden:

Socialtjänsten uppger att en stor del av inkomna orosanmälningar rör våld i hemmet och våld mot barn. Kommunen ser därför arbetet med denna dolda problematik, som ofta sker bakom stängda dörrar, som särskilt viktigt.

En tydlig trend är att både orosanmälningar och brottsanmälningar ökar. För denna typ av brott innebär en ökning dock inte nödvändigtvis att våldet blivit vanligare, utan kan också tyda på ökad upptäckt och anmälningsbenägenhet.

Övergripande mål: Minska våld i nära relation och våld i familjer. Öka antal orosanmälningar till socialtjänsten.

Åtgärder:

- Trygga hem
- Liten och trygg
- Utveckla samverkan förskola och socialtjänst
- Kunskapshöjande insatser för chefer

Brottsproblem	Orsak	**Åtgärd**	Mål	*Aktör*
Våld i nära, våld mot barn.	Trauma, psykisk ohälsa, skadligt bruk, stress, ekonomisk utsatthet, social isolering med mera.	Hitta samverkansformer och se över möjligheterna att implementera arbetsmetoden *Trygga Hem*	Ta fram tydliga rutiner kring samverkan. Minska våld i nära relationer, öka tryggheten i hemmet	Socialtjänst, polis, Region, Civilsamhälle (kvinnojouren), Kriminalvården, Länsstyrelsen Dalarna
Våld mot barn	Brister i föräldraförmåga, psykisk ohälsa, skadligt bruk, konflikter och våld i hemmet, social och ekonomisk utsatthet.	Fortsätta implementeringen av *Liten och trygg,* utveckla metoden Se över möjligheten att utveckla samverkan mellan socialtjänst och förskola genom exempelvis förskoleteam.	Genomföra utbildningsinsatser, öka anmälningarna till socialtjänsten. Att genom tidig samverkan stärka barns trygghet och förebygga framtida social problematik och minska normbrytande beteende.	Socialtjänst och förskolor. Socialtjänst och förskolor.
Våld i nära relation	Komplext samhällsproblem, trauma, psykisk ohälsa, skadligt bruk, stress, ekonomisk utsatthet, social isolering med mera.	Kunskapshöjande insatser. Utbilda chefer att upptäcka våld, våga fråga.	Alla chefer inom kommunen ska känna sig trygga i att fråga om våld i nära relationer.	Personalavdelningen inom kommunen.

Prioriterat brottsproblem:
Barn och unga i risk för kriminalitet

Kort sammanfattning från lägesbilden:
Barn och unga är en grupp som löper stor risk att begå brott och att själva utsättas för brott. Flera verksamheter ser behov av att komma in tidigare för att förebygga brott och samordna insatser.
Socialtjänsten beskriver att de inom området narkotika ofta får kännedom om problematik i ett sent skede, vilket försvårar möjligheten att sätta in effektiva åtgärder i tid. Vid dialogmöten lyfts även en upplevd otrygghet kopplad till bland annat buskörning med A-traktorer och elsparkcyklar.

Övergripande mål:
Fler barn och unga i riskzon ska få tidiga samordnade insatser, genom att öka antalet identifierade individer.

Åtgärder:
- Dialog och samverkan mellan verksamheter och socialtjänst för att bygga upp rutiner kring tidig samverkan.
- Informationsinsatser och framtagande av tydliga rutiner och stödmaterial
- Utveckla SSPF-samverkan
- Stärka uppsökandearbetet
- Implementera Trygghetsforum

Brottsproblem	Orsak	**Åtgärd**	Mål	Aktörer
Narkotikabrott, stöldbrott eller annat normbrytande beteende koppat till kriminalitet.	Riskfaktorer, impulsivitet, skadligt bruk, bristande föräldratillsyn, våld och/eller låg skolnärvaro.	Dialog och samverkan mellan verksamheter och socialtjänst för att bygga upp rutiner kring tidig samverkan. Informationsinsatser och framtagande av tydliga rutiner och stödmaterial för verksamheter i kommunen. Utveckla *SSPF-samverkan*, hitta operativ grupp för tidig upptäckt. Utveckla samverkan med EST. Stärka uppsökandearbetet tillsammans med civilsamhället och aktivera vuxennärvaro.	Att öka tidig upptäckt och tidiga insatser genom ökad kunskap och trygghet i att agera vid oro.	Skola, fritid och socialtjänst, Polis tillsammans med föreningsliv och näringsliv
Narkotikabrott, stöldbrott eller annat normbrytande beteende koppat till kriminalitet Barn och unga i risk för kriminalitet, upptäcks försent.	Riskfaktorer kopplade till individ, familj och skolnivå, ex impulsivitet, skadligt bruk, bristande föräldratillsyn, våld och/eller låg skolnärvaro.	Implementera *Trygghetsforum* i bildningsförvaltningen. Ta fram riktlinjer och struktur för samverkan.	Öka tidig identifiering av riskutsatta barn och unga. Stärka samverkan mellan verksamheter för att förebygga kriminalitet bland barn och unga.	Enhetschefer bildningsförvaltningen

HEDEMORA KOMMUN

Märta Brandts, 0225-438 38
marta.brandts@hedemora.se

Lägesbild – brott och otrygghet i Hedemora kommun

Framtagen år 2026

På uppdrag av lokala BRÅ

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens kundtjänst tel. 0225-340 00.

Innehållsförteckning

Lägesbild – brott och otrygghet i Hedemora kommun 1
Om kommunen 3
Kartläggning av brott 5
Totalt antal anmälda brott 6
Skadegörelsebrott 7
Klotter 8
Narkotikabrott 9
Avloppsmätning narkotika 10
Våld i offentlig miljö 11
Våld i nära relationer 13
Våld mot barn och unga 14
Stöld- och tillgreppsbrott 15
Brottslighetens påverkan på näringslivet 17
Bedrägeribrott 19
Trafikbrott 20
Kartläggning av otrygghet och oro för brott 22
Resultat från Polisens trygghetsenkät 2025 25
Annan för kartläggningen relevant information 28
Lägesrapportering 28
Segregation 28
Välfärdsbrottslighet 29
Sociala faktorer 30
Barns ekonomiska utsatthet 31
Medborgardialoger 31
Försörjningsstöd 31
Orosanmälningar 32
Analys – Fokusområden - Sammanfattning 34
Ordning och säkerhet 34
Våldsbrott 35
Barn och unga 35
Sammanfattning 36

Om kommunen

Hedemora kommun är en kommun med drygt 15 000 invånare[1]. Det är något under genomsnittet bland Dalarnas kommuner. Hedemora är Dalarnas äldsta stad. Kommunen består av en central ort, Hedemora stad tillsammans med flera kringliggande samhällen, Vikmanshyttan, Långshyttan, Garpenberg med flera. I kommunal regi finns åtta kommunala grundskolor och ett gymnasium. Till detta finns också tre friskolor. Idag är arbetsgivare inom vård och omsorg de största i Hedemora kommun[2]. Även företag inom tillverknings- och utvinningsbranschen är viktiga, bland annat ingår gruvindustrin i Garpenberg här.

Hedemora har en arbetslöshet på cirka 6 procent och relativt låg andel med högutbildade. Antal högutbildade (minst tre års eftergymnasial utbildning) var 19,4 % 2024 och antal bidragsförsörjda samma år var 14,5 %. I jämförelse med hela Sverige ligger antal högutbildade på 34,4 % och antal bidragsförsörjda på 11,8%. Pendlingen till och från Hedemora, där ungefär var tredje pendlar till annan ort för att arbeta, är ungefär på samma nivå som genomsnittet för Dalarnas kommuner. Medianinkomst i kommunen 2024 var 322 600 kronor.

Kommunens brottsförebyggande arbete regleras av riktlinjen för kommunens brottsförebyggande arbete. Arbetet är uppbyggt med tre nivåer, styrgrupp, lokala BRÅ och arbetsgrupper. Styrgruppen för lokala BRÅ ansvarar för att, utifrån lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, leda och styra arbetet. I gruppens uppdrag ingår att peka ut en riktning för det brottsförebyggande arbetet samt att förtydliga mandat, mål och finansiering. Det lokala brottsförebyggande rådet (Lokala BRÅ) är ett organ för information, överläggningar och samråd mellan företrädare för myndigheter, näringsliv, civilsamhälle samt kommunala förvaltningar och verksamheter. Följt av det operativa arbetet som regleras av ett antal arbetsgrupper. De är bland annat det kontunerliga arbetet med lägesrapportering (EST). En grupp med representanter från olika förvaltningar träffas två gång i månaden för att rapportera in aktuella händelser. Rapportering sker också till Länsstyrelsen i månatliga lägesrapporteringar.

Kommunen har ett nära samarbete med Polisen. Kommunpolis delas med grannkommunen Avesta. Hedemora är en del av lokalpolisområde Falun i polisregion Bergslagen. Det finns ett samverkansavtal mellan kommunen och polisen. Kommunen har också IOP-avtal (Idéburet offentligt partnerskap) med Röda Korset, Hedemora Kvinnojour och Brottsofferjouren Avesta-Hedemora.

[1] Kommunio, kommunio.se/hedemora/demografi
[2] Sårbarhetsanalys av näringslivet i Dalarna, region Dalarna.

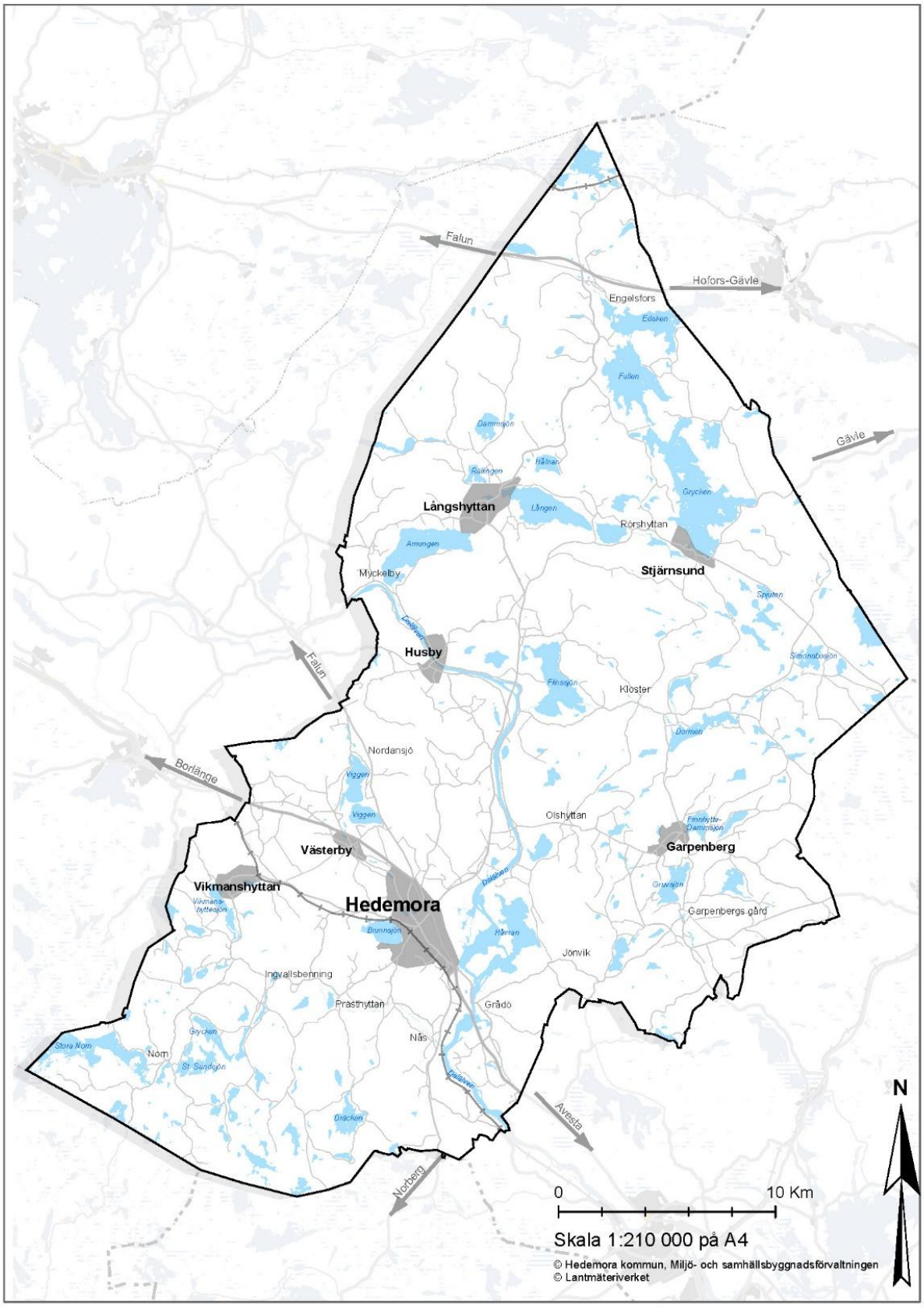


Bild 1: Karta över kommunen. Källa: Hedemora kommun

Kartläggning av brott

Detta kapitel innehåller information som bedöms relevant för att kartlägga brottsligheten och otryggheten i Hedemora kommun. Kartläggningen utgår ifrån åtta olika brottskategorier.

- Skadegörelsebrott
- Narkotikabrott
- Våld i offentlig miljö
- Våld i nära relation
- Våld mot barn och unga
- Stöld- och tillgreppsbrott
- Bedrägeribrott
- Trafikbrott

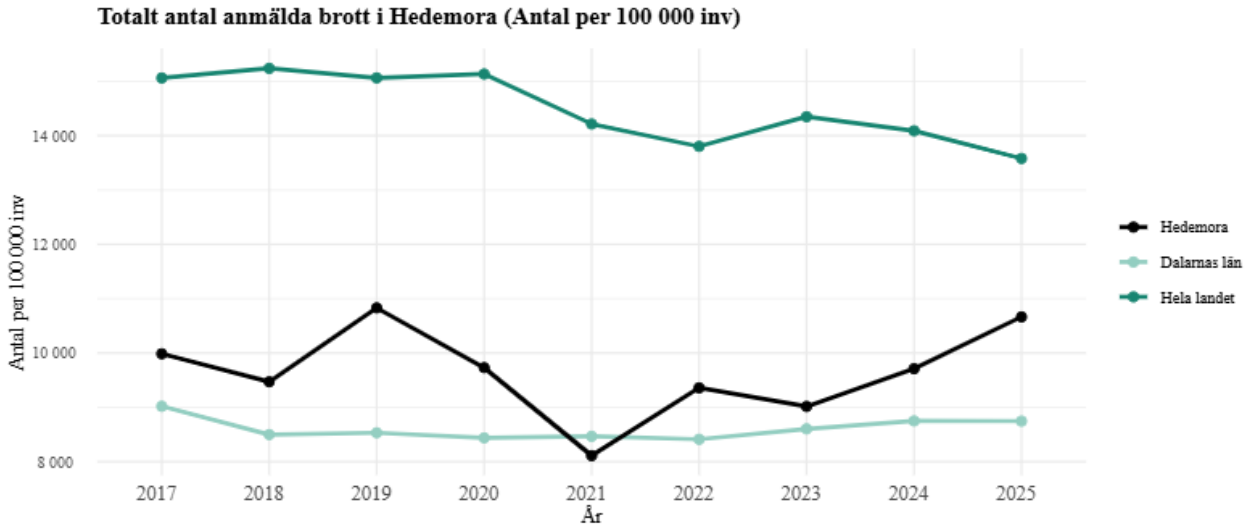
Anmälda brott utgör en grund i kartläggningen av ovan nämnda brottstyper. För att få en mer heltäckande bild av Hedemoras utmaningar är det dock nödvändigt att fördjupa kunskapen avseende utvecklingen inom dessa olika brottskategorier genom att även titta på annan data. I denna rapport jämförs antal anmälda brott med nationella trygghetsundersökningen (NTU) tillsammans med kompletterande data från Polisens trygghetsundersökning. Svarsfrekvensen för NTU har de senaste åren varit cirka 30-32 % för hela Sverige. Då enkäten besvarats av relativt få personer från kommunen ska svaren tolkas med viss försiktighet och vid behov kompletteras med ytterligare data. Under 2025 gjorde Polisen en första trygghetsundersökning i Hedemora kommun. Denna data kompletterar tidigare NTU och kan ge en djupare bild utifrån att den har en högre svarsfrekvens och är uppdelad på tre olika områden, Hedemora centralort, Hedemora landsbygd och område Långshyttan. Resultaten från polisens trygghetsundersökning är uppdelad i en sexsiffrig skala där nivå ett-två indikerar litet problemområde, tre-fyra något förekommande problemområde och nivå fem-sex stora problem.

Vad gäller att mäta brottslighet är det viktigt att skilja på anmälda brott och faktisk brottlighet. Anmälda brott omfattar alla händelser som anmälts och registrerats som brott hos Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Ekobrottsmyndigheten. Faktisk brottslighet är både brottslighet som anmäls och brottslighet som inte anmälts. Det är vanligt med mörkertal, det vill säga att brott som begås inte anmälts. Hur stor andel av alla begångna brott som faktiskt kommer till polisens kännedom skiljer sig mellan olika brottskategorier vilket är betydelsefullt att ha i åtanke när brottsstatistik ska tolkas och analyseras. Våld i nära relation är exempel på en brottstyp med ett stort mörkertal.

För att möjliggöra jämförelser av antalet brott i Hedemora med motsvarande uppgifter för länet och riket relateras antalet brott till folkmängden. Denna kartläggning använder sig av antal brott per 100 000 invånare då det är i det formatet som Brottsförebyggande rådet presenterar statistiken. Viktigt att observera är att vid ett litet antal anmälda brott kan växlingarna från år till år bli relativt stora.

Totalt antal anmälda brott

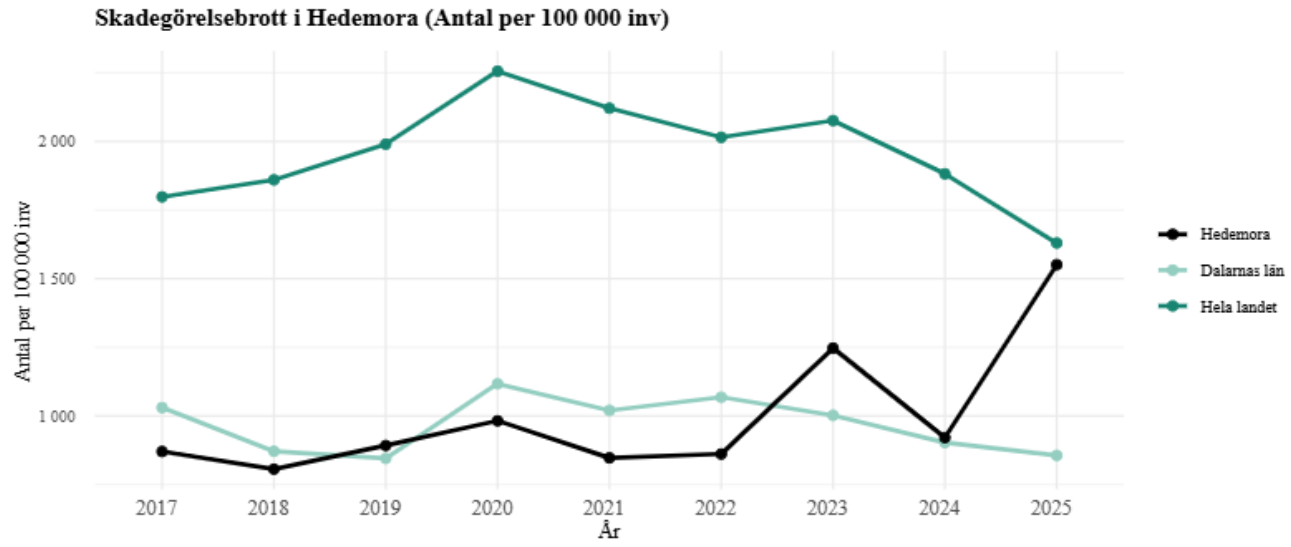
Under 2025 anmäldes 10 665 anmälda brott per 100 000 invånare i Hedemora kommun. Ser man till snittet över antal anmälda brott sett till befolkningen i stort, så har Hedemora färre antal brott än det nationella snittet men fler än snittet i Dalarnas län. Förutom under 2021 då antal anmälda brott minskade till 8121 anmälda brott per 100 000 invånare. Under senaste åren har antal anmälda brott ökat.



Källa: Antal anmälda brott, Brå

Skadegörelsebrott

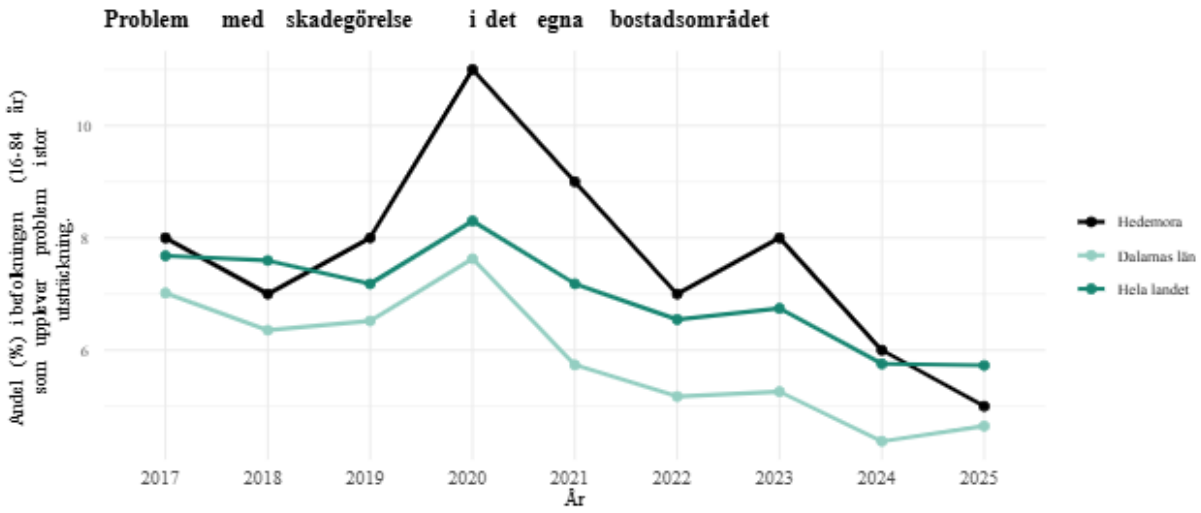
Skadegörelsebrott är relevant att studera i en lägesbild eftersom exempelvis en nedklottrad eller på annat sätt förstörd miljö inte bara upplevs som otrivsam och ful av många, den kan också skapa otrygghet och leda till att människor upplever att området är på väg att förstöras eller försummas. Om människor undviker att passera och vistas på dessa platser ökar risken att de ska förstöras ytterligare. Skadegörelse är också ett brott som kan innebära stora kostnader för kommunen, exempelvis i form av krossade fönsterrutor som måste bytas eller fasader som ska saneras från klotter.



Gällande anmälda skadegörelsebrott så har Hedemora legat lågt i jämförelse med riksgenomsnittet. I jämförelse med Dalarnas län har Hedemora ökat i antal anmälda skadegörelsebrott under 2023 för att sedan sjunka till samma antal anmälda brott som Dalarna i stort. Under 2025 ökade antal anmälda brott stort och närmade sig det nationella snittet.

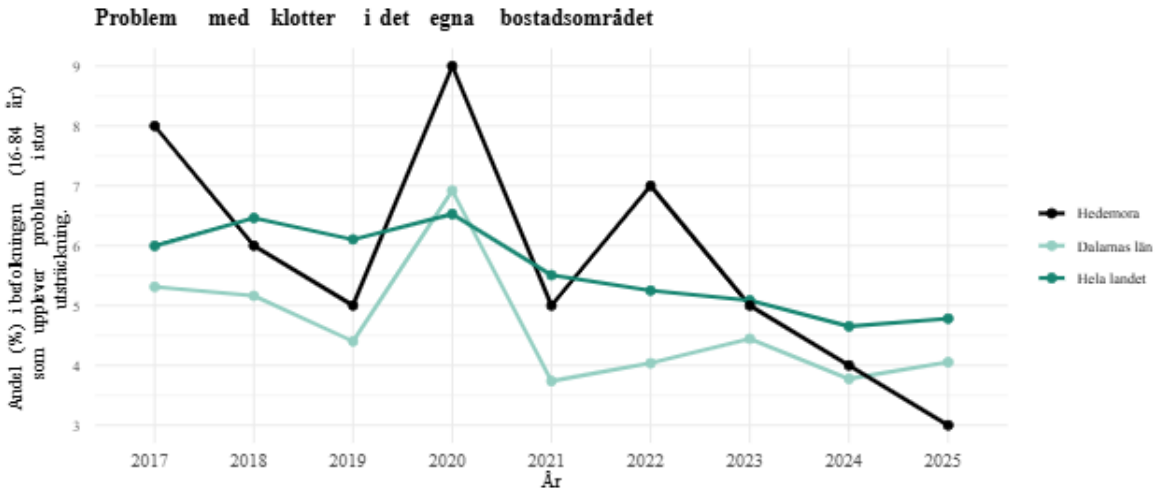
Polisens trygghetsundersökning visar en viss otrygghet gällande skadegörelse i Hedemora centralort gällande skadegörelse (nivå 3 av en 6 siffrig skala). För områdena landsbygd och Långshyttan redovisas inte problem med nedskräpning eller skadegörelse.

I den Nationella trygghetsundersökningen (NTU) som Brottsförebyggande rådet genomför årligen tillfrågas deltagarna i vilken utsträckning de upplever problem med skadegörelse i det egna bostadsområdet. I undersökningen har det över tid upplevt som ett stort problem med skadegörelse i det egna bostadsområdet men trenden visar att det har minskat de senaste fem åren. 2025 upplevde 5 % problem med skadegörelse i det egna bostadsområdet.



Klotter

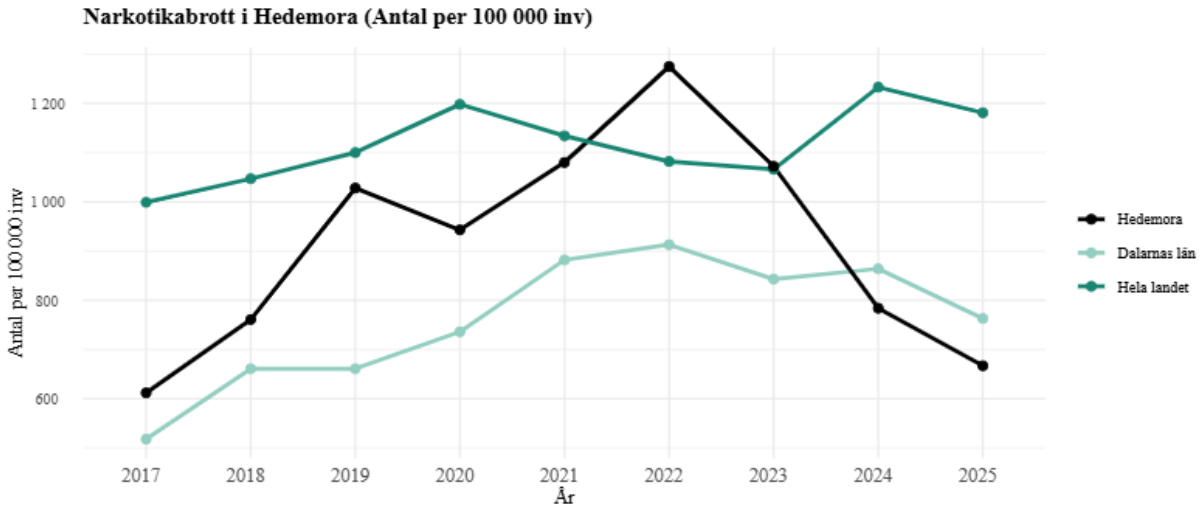
En vanlig form av skadegörelse är klotter. Andelen kommuninvånare som besvarat NTU och anser att klotter i det egna bostadsområdet är ett problem i stor utsträckning följer samma trend som problem med skadegörelse. Där Hedemora har haft en högre andel som upplever problem med klotter i det egna bostadsområdet i jämförelse med båda länet och hela landet, men denna har minskat de senaste åren. Siffror från 2025 visar att problem med klotter i det egna bostadsområdet är lägre än både Dalarnas län och hela landet.



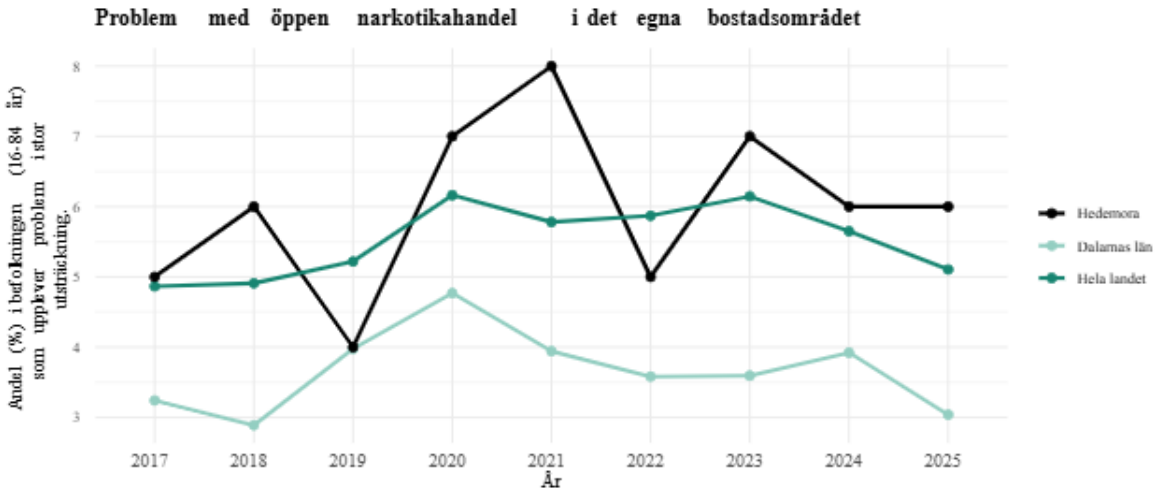
Narkotikabrott

Antalet anmälda narkotikabrott (brott enligt narkotikastrafflagen) har under en period ökat i Hedemora fram till år 2022 då antal anmälda brott i Hedemora kommun var betydligt högre än båda Dalarna och hela landet. Efter 2022 har antal anmälda brott minskat till att ligga lägre i båda Dalarna och Sverige snitt.

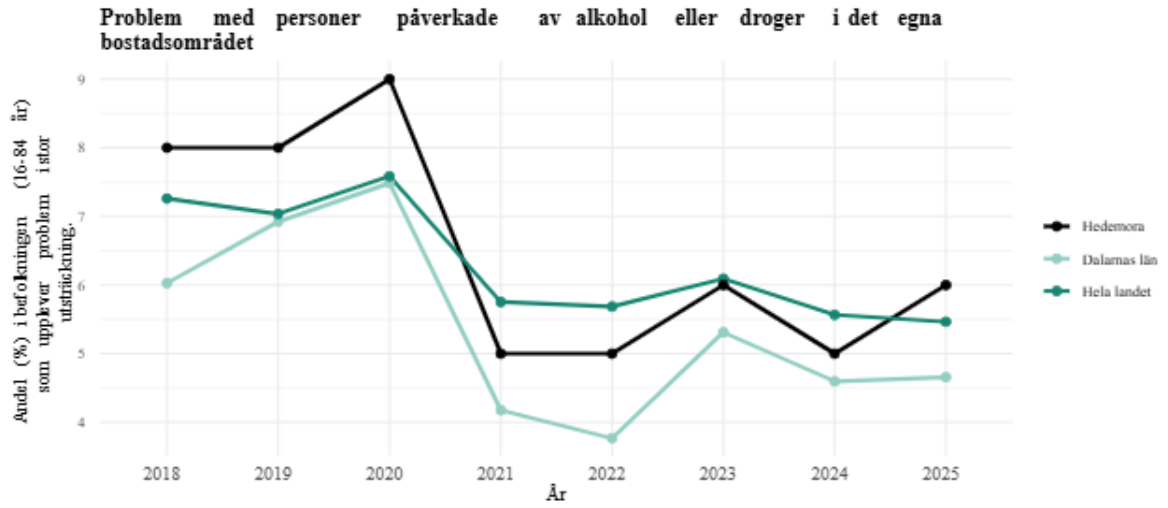
Anmälda narkotikabrott kan med fördel kompletteras med alternativa statistikkällor för att ge en mer heltäckande bild. Detta då antalet narkotikabrott i mycket stor utsträckning styrs av vilken prioritet och vilka resurser polisen ägnar åt att upptäcka narkotikabrott.



I statistiken från NTU upplever en högre andel problem i stor utsträckning med öppen narkotikahandel i Hedemora i jämförelse med både länet och hela landet.



Siffror gällande problem med påverkade personer i det egna bostadsområdet följer statistiken för både Dalarna och hela Sverige.



Resultat polisens trygghetsmätningen 2025

	Hedemora	Hedemora - Landsbygd	Hedemora - Hedemora centralort	Hedemora - Långshyttan
	Antal svar: 591	Antal svar: 206	Antal svar: 192	Antal svar: 193
Missbruksproblem				
Berusade personer, utomhus	15 (2)	10 (1)	19 (3)	16 (2)
Narkotikapåverkade personer, utomhus	16 (2)	13 (2)	19 (3)	17 (2)
Bostäder, tillhåll för alkoholmissbrukare	10 (2)	7 (2)	9 (2)	22 (6)
Bostäder, tillhåll för narkotikamissbrukare	10 (2)	7 (2)	9 (2)	25 (6)
Observerat narkotikaförsäljning i området	11 ()	4 ()	17 ()	7 ()

I Polisens trygghetsmätning från 2025 framkommer problem med tillhåll med alkohol och narkotika i bostäder i Långshyttan. Resultaten visar på nivån 6 vilket är den högsta nivån. För Hedemora centralområde är nivån 2, vilket betyder litet problemområde. Däremot upplever invånare i Hedemora centralort ett förekommande problem med berusade och narkotikapåverkade personer utomhus (nivå 3).

Avloppsmätning narkotika

2024 började kommunen genomföra mätning av narkotika i avloppsvattnet. Mätningar genomfördes under 2024, tyvärr blev det tekniska hinder under våren 2025 men nya mätningar genomfördes hösten 2025 och framåt. Mätningarna ger en ögonblicksbild och är en kompletterande pusselbit till andra lägesbilder. Det går inte säga hur många som använder narkotika, endast hur många doser per 1 000 invånare som finns i avloppsvattnet. Det går inte heller att utläsa ålder eller kön på användarna. Det behövs en längre tidsserie för att se trender och värdera resultaten. Men det totalt sett stora antalet narkotikadoser tyder på att det sannolikt finns grupper i samhället med ett narkotikabruk som är okända för oss. Utifrån resultaten kan vi i dagsläget se att cannabisvärderna ligger i jämförelse med andra kommuner relativt jämnt. Värdet för amfetamin ligger i det högre spannet. Dock är det viktigt att komma ihåg att föreskrivningar av ADHD medicin är relativt högt i Hedemora i jämförelse med länet i stort och dessa värden är inte borttagna från avloppsmätningen då flera ADHD-mediciner innehåller amfetamin.

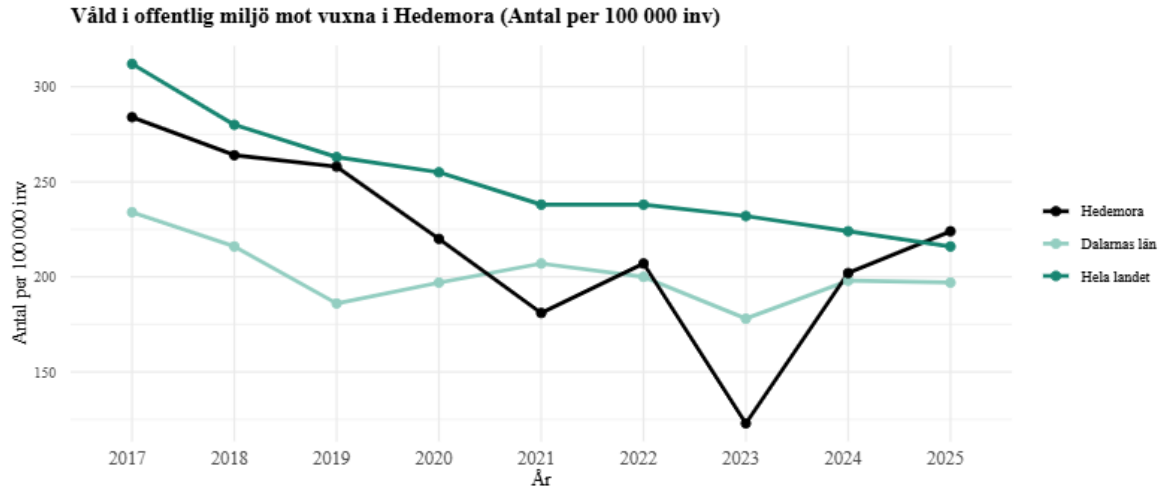
Ungas bruk av ANDT
Lupp är en skolundersökning som genomförs av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) med syfte att öka kunskapen om ungas situation. En del av enkäten rör frågor över bruk av alkohol, narkotika, doping och tobak. Senaste undersökningen genomfördes 2024. Skolelever i årskurs 8 och årskurs två på gymnasiet har besvarat enkäten.

I Hedemora är andelen som röker på högstadiet respektive gymnasiet ungefär lika vanligt. Detsamma gäller e-cigaretter. För snus är det något vanligare att snusa på gymnasiet i Hedemora i jämförelse med Dalarnas snitt, 29 % respektive 24 %. Att snusa är vanligare bland pojkar men fördelningen mellan könen börjar närma varandra (flickor 13 %, pojkar 16 %).
Lupp-enkäten innefattar även frågor om narkotikaanvändning. 6 % av högstadieungdomarna och 10 % av gymnasieungdomarna svarar att de en eller flera gånger har använt narkotika. Siffrorna för regionen uppger att 5 % respektive 6 % att de använt narkotika en, ett fåtal eller flera gånger.

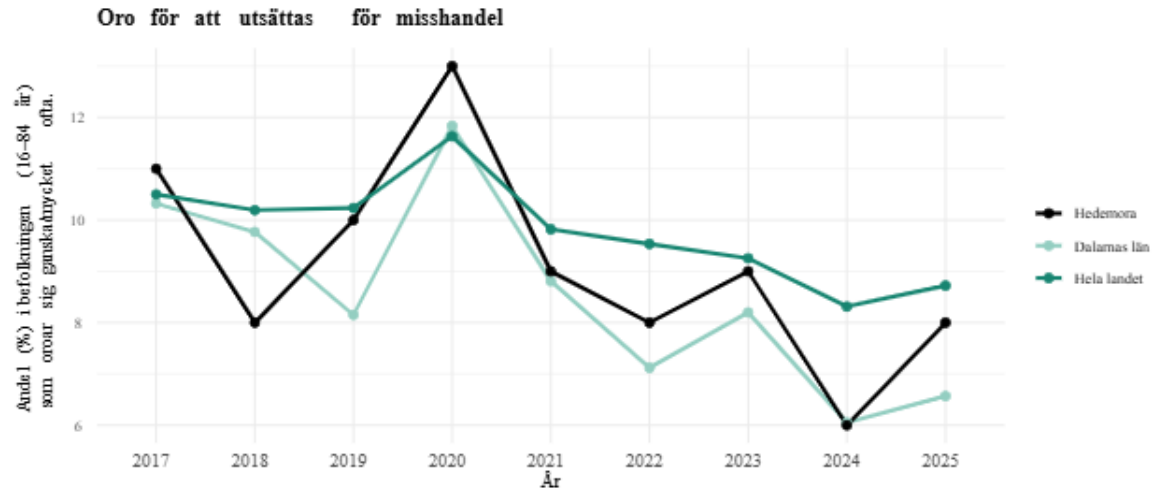
Källa: LUPP 2024

Våld i offentlig miljö
Våld i offentlig miljö är ett samlingsnamn för misshandel och annan våldsbrottslighet som sker i den offentliga miljön, exempelvis på stadens gator, torg och parker. En stor del av våldet i offentlig miljö har traditionellt sett en koppling till nöjeslivet och alkoholkonsumtion. Då Hedemora till stor del består av landsbygd koncentreras nöjesliv och krogar till centrala orten där ställen med tillstånd förekommer.
Att själv utsättas för, eller ha bekanta som utsätts för, våld i offentlig miljö kan också få stora effekter på otryggheten.

Diagrammet visar att trenden varit nedåtgående över våld i offentlig miljö över tid. 2023 var en tydlig nedgång för att sedan återgå till liknande nivå som Dalarna i snitt.



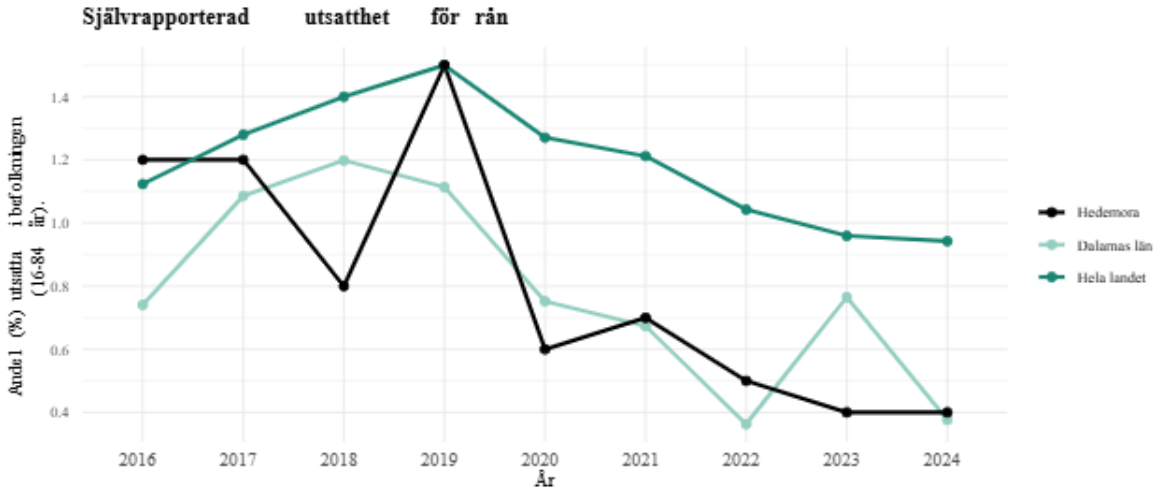
Andel personer som uppger att de har en oro att utsättas för misshandel har till stor del följt trenden i Dalarna men legat något högre. Under 2025 ökade oron något, för att närma sig Sverige snitt.



I polisens trygghetsundersökning från 2025 ställs frågan om man varit utsatt för fysiskt våld de senaste 12 månaderna. Där framkommer ingen utsatthet i något av områdena. I samma undersökning framkommer inte någon oro för överfall/misshandel i området.

Personrån

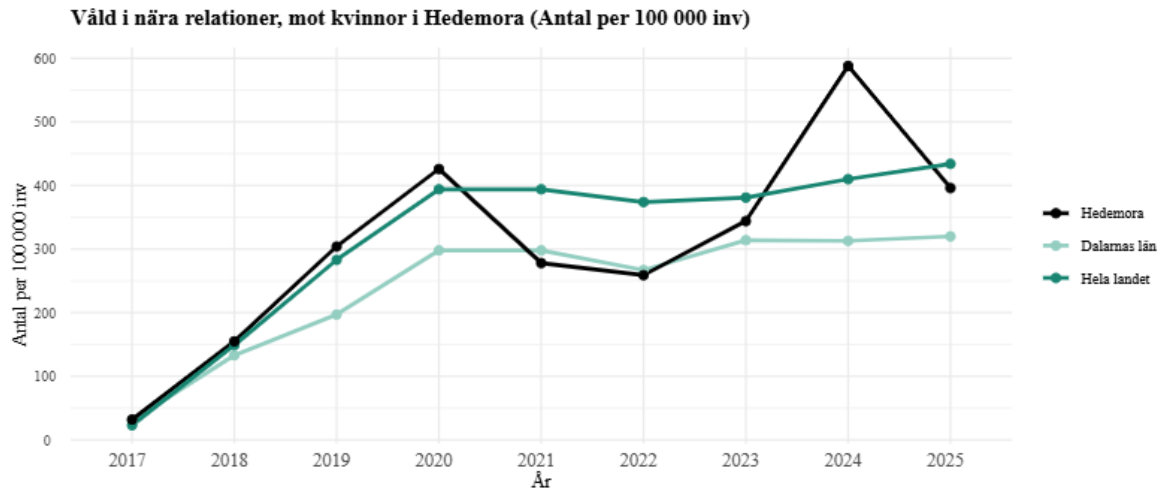
Personrån är en brottstyp som kan vara särskilt intressant att studera vidare. Detta då det är en form av våld i offentlig miljö som är relativt vanlig men också för att brottstypen kan ses som särskilt integritetskränkande. Att utsättas innebär en direkt konfrontation mellan gärningsperson och offer som dels kan innebära fysiska skador för offret, dels få konsekvenser i form av otrygghet och förändrat beteende i form av att den drabbade exempelvis undviker vissa platser.

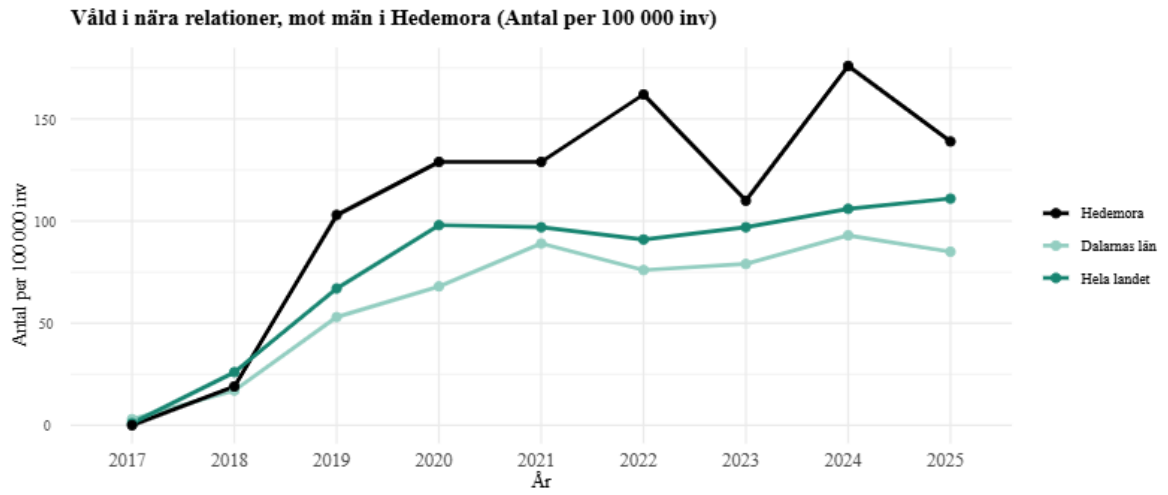


Andel självrapporterad utsatthet för personrån har under senaste perioden sjunkit drastiskt från 2019. I anmälningsstatistiken för rån mot privatperson, unga i Hedemora har de under senaste två året varit 0 antal anmälda personrån mot unga.

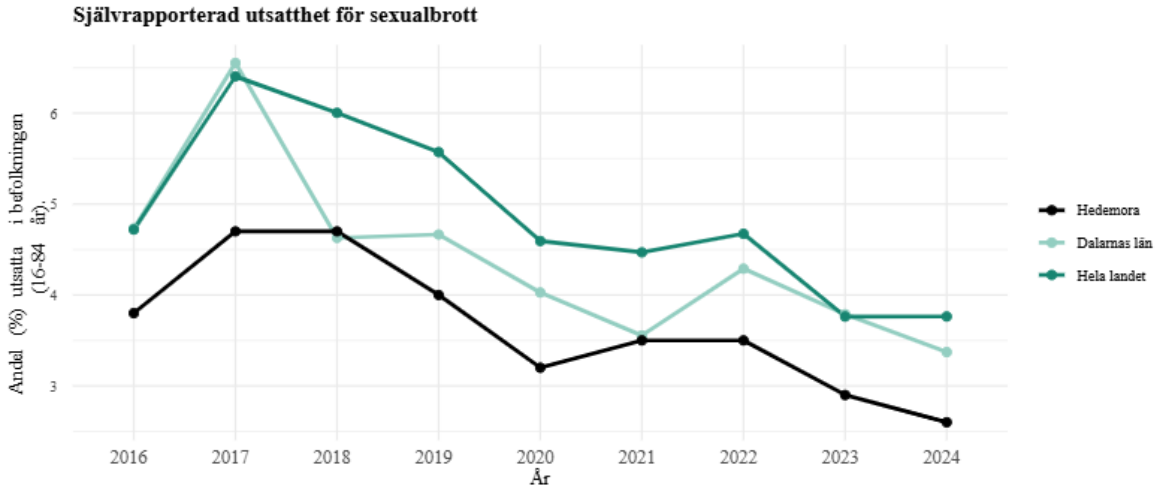
Våld i nära relationer

Våld i nära relation omfattar psykiskt, fysiskt och sexuellt våld, eller hot om våld och kan förekomma i alla former av nära relationer. Våld i nära relationer är en brottstyp som är svår att mäta då det finns stora mörkertal, det är därför viktigt att försöka hitta kompletterande statistikkällor till de polisanmälda brotten.





Antalet anmälda brott har ökat kraftigt under den studerade perioden. Mörkertalet vad gäller brott i nära relation är mycket stort vilket skapar en försiktighet med att dra alltför stora slutsatser utifrån dessa grafer. Ökning vad gäller anmälda brott i nära relation sedan 2017 har skett vad det gäller båda könen. Antal anmälda brott i nära relation mot män är en tredje del av antal anmälda brott i jämförelse med antal anmälda brott i nära relation mot kvinnor, 27 anmälda brott i jämförelse med 90 anmälda brott mot kvinnor.



Våld mot barn och unga

I brottskategorin våld mot barn och unga ingår våldsbrottslighet riktad mot personer under 18 år.

Anmälda brott våld i inomhusmiljöer mot pojkar ligger under senaste perioden på liknande nivåer som Dalarna och hela landet. I absoluta tal, antal anmälda brott är antalet lågt vilket gör att trenden blir mer känslig och varierad, speciellt när det gäller våld mot flickor inomhus. Därför redovisas inte siffrorna i diagramform. Antal anmälda brott våld i inomhusmiljö mot pojkar har under senaste 6 åren minskat medan antal anmälda brott våld i inomhusmiljö mot flickor har ökat under de senaste åren.

Detsamma gäller våld i offentlig miljö mot barn, flickor och pojkar. Där syns en ökning under senaste perioden, från 2021 och framåt.

Vad det gäller absoluta tal gällande antal brott så ligger det mellan 1 och 14 antal brott. Eftersom antalet är relativt lågt redovisas inte siffrorna i diagramform.

I skolundersökningen Lupp finns även frågor om våld. Lupp genomfördes senast 2024 i Hedemora kommun. Där har eleverna fått svara på om de tycker att det förekommer våld på skolan. Sammanfattningsvis ligger siffrorna ganska lika som Dalarna i snitt.

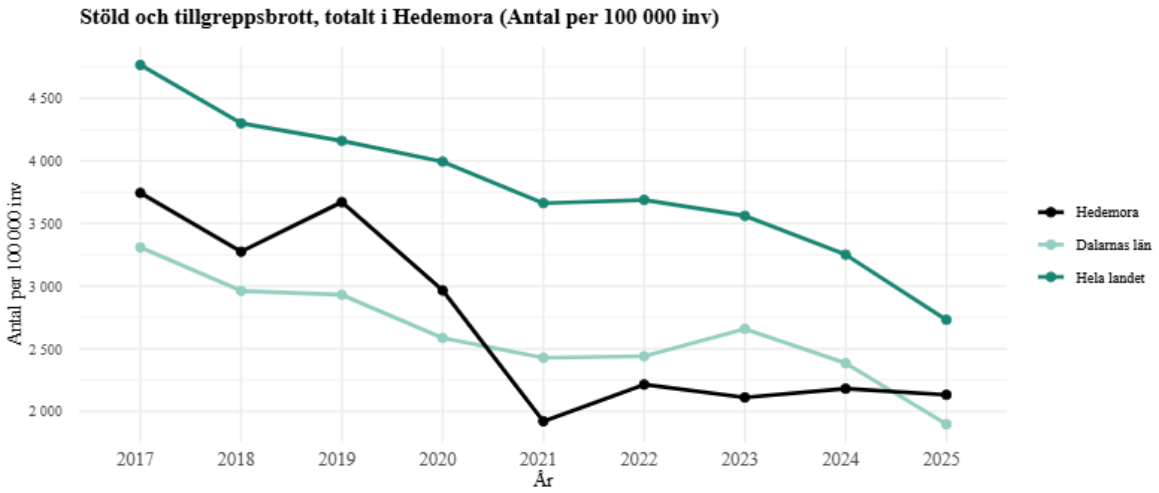


Källa: Lupp 2024

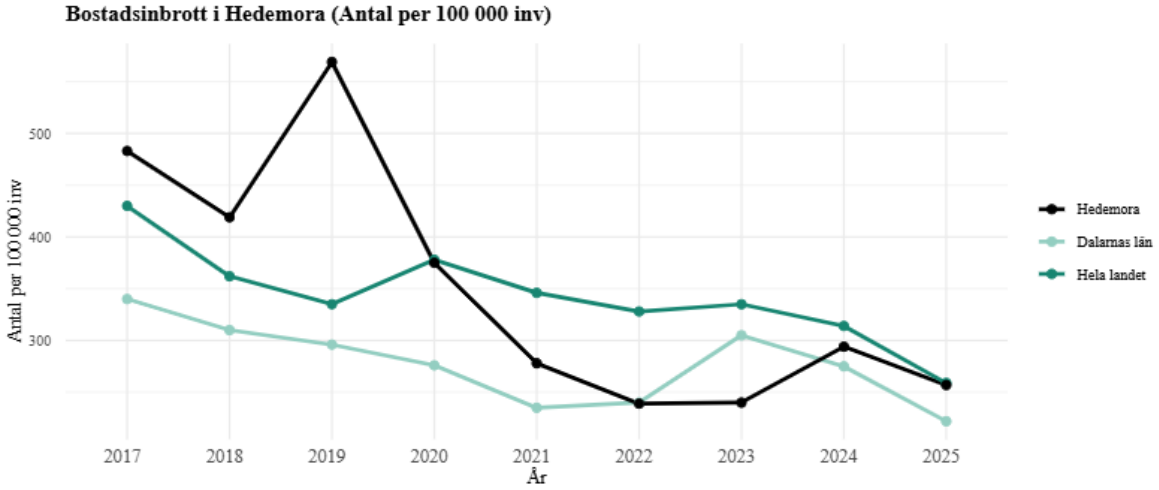
Stöld- och tillgreppsbrott

Till brottskategorin stöld- och tillgreppsbrott ingår alla brott som innebär att någon utan lov tar något som tillhör någon annan. Här ryms allt från snatteri och fickstölder till biltillgrepp, inbrott i bostäder och affärslokaler till rån. Det är med andra ord en brottstyp som drabbar stora delar av näringslivet, myndigheter och privatpersoner.

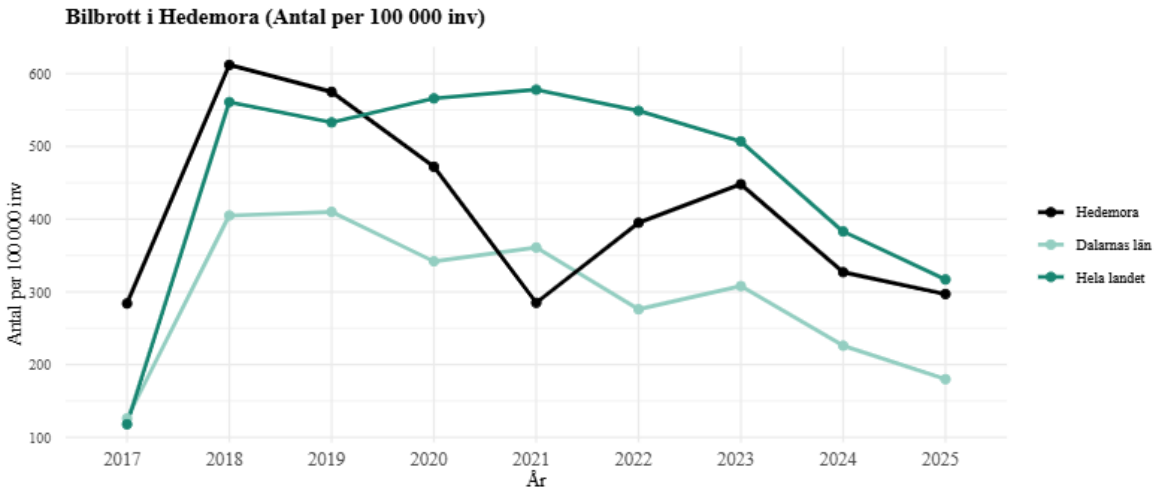
Den nationella trenden är att de anmälda stöld- och tillgreppsbrotten minskar något. I Hedemora kan också en minskning ses fram till 2021 och sedan relativt stabil nivå fram till 2025. Anmälda brott är lägre än både Dalarnas snitt och nationella snittet.



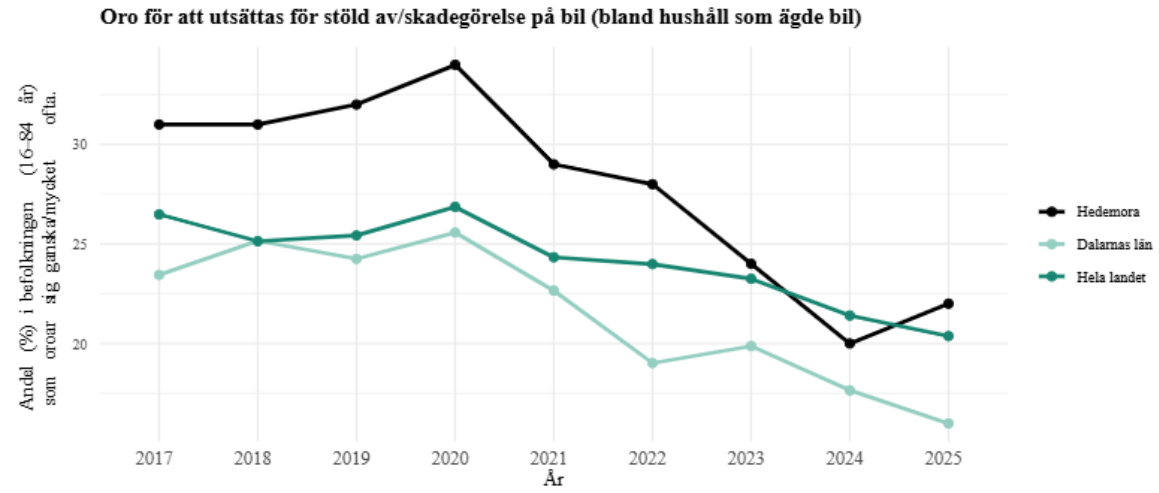
För bostadsinbrott är anmälda brott en bra kunskapskälla för att mäta faktisk brottslighet. Detta eftersom det ofta blir försäkringsärenden som kräver en brottsanmälan i grunden. Under den första perioden av de studerade åren ligger antalet anmälda bostadsinbrott per 100 000 invånare högre i Hedemora än i både landet och länet. Under senare period har antal anmälda bostadsinbrott minskat och ligger lägre än hela landet och ungefärligt i snitt med länet.



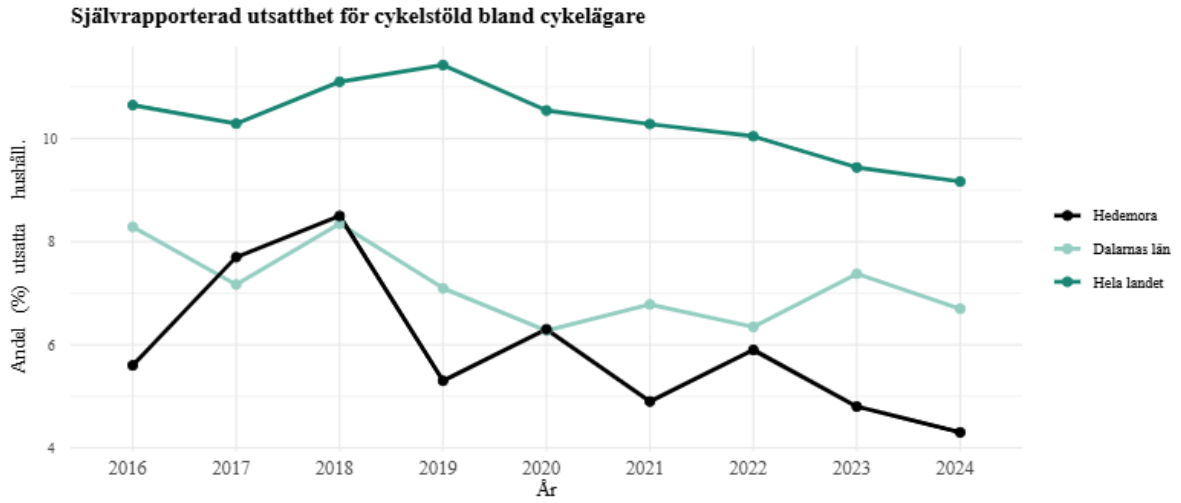
Kategorin bilbrott rymmer både stöld/tillgrepp av, men också ur bil. Hedemora har under den senaste perioden legat under riksgenomsnittet.



Nationella trygghetsundersökningen visar att andelen i befolkningen som är oroliga att utsättas för stöld/skadegörelse i fordon är något högre i Hedemora än både länet och hela landet.



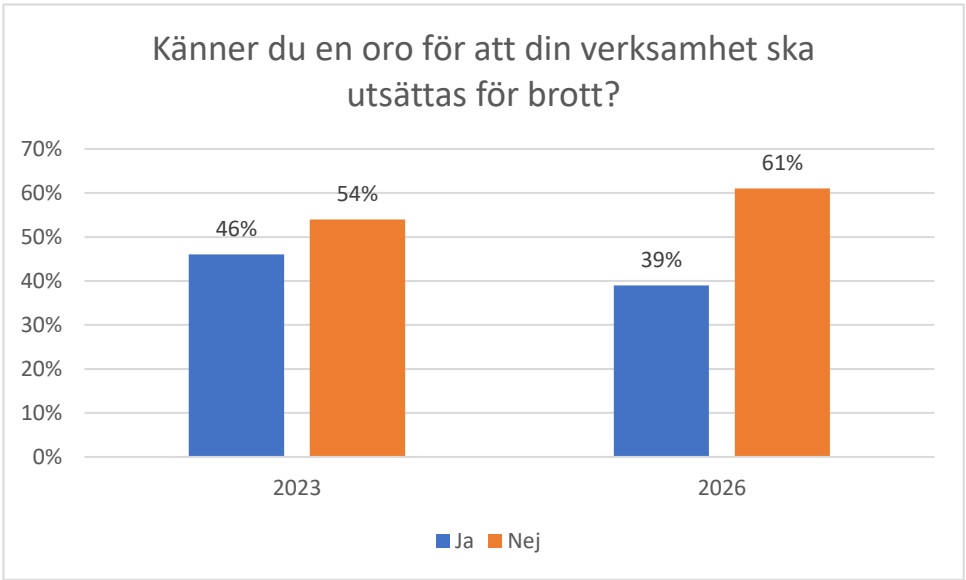
När det gäller cykelstölder är den anmälda brottsligheten låg. På grund av detta ger troligtvis rapporterad utsatthet från NTU en mer rättvisande bild än anmälda brott. Den självrapporterade utsattheten för cykelstöld har minskat i Hedemora under den senaste mätperioden och för åren 2021-2024 är det lägre nivåer än både riks- och länsgenomsnittet.



Resultaten från Polisens trygghetsmätning 2025 visar att en låg andel oroar sig för att utsättas för inbrott i bostäder eller förråd. Detsamma gäller oron kring att ens bil, mv, moped eller cykel utsätts för brott, där problemområdesnivån ligger på 0 eller 1, det vill säga ingen eller mycket liten oro.

Brottslighetens påverkan på näringslivet

Från Hedemora Näringsliv egen undersökning från juni 2023 och våren 2026.
Totalt antal svar: 84 stycken respektive 70 stycken svar.

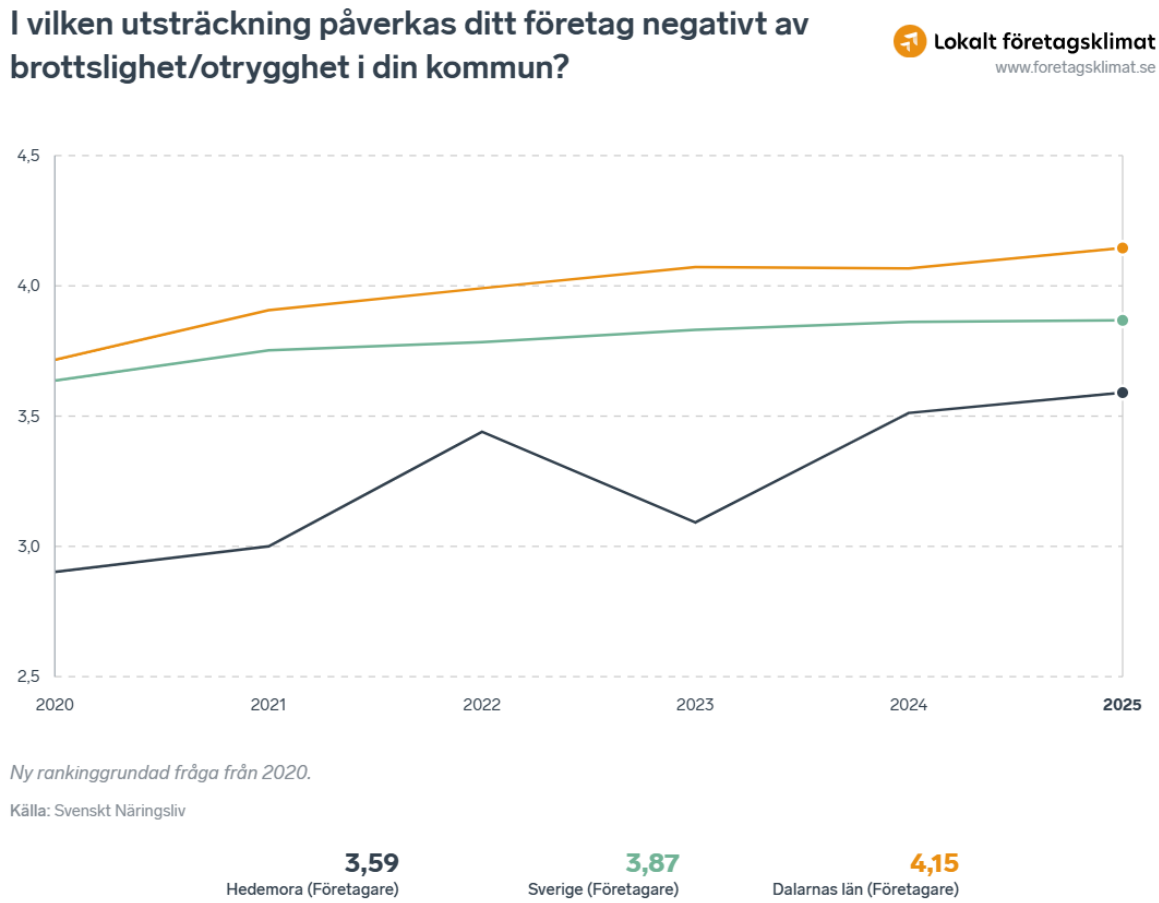


Resultaten från 2026 visar en något minskad oro att verksamheten ska utsättas för brott, en minskning med 5 %.

Respondenterna som uppgett att de känner oro beskriver flera olika orsaker till detta. Många nämner att de har varit med om inbrott, inbrottsförsök eller återkommande intrång, något som skapat en kvarstående känsla av obehag. Andra lyfter skadegörelse i form av klotter, sönderslagna

föremål samt störningar som knackningar eller snöbollar mot fönster, ofta kopplat till att många rör sig i området under kvällar och helger. Det finns också en utbredd oro för snatterier och stölder, både av varor och exempelvis diesel, liksom risker i samband med kontanthantering. Flera uttrycker dessutom en växande oro för digitala hot såsom phishing och utpressningsförsök, och beskriver att den typen av brott känns svår att skydda sig mot.
En annan återkommande faktor är upplevelsen av bristande trygghetsskapande närvaro, där frånvaro av polis eller väktare bidrar till en känsla av allmän otrygghet och ökande brottslighet. Vissa betonar också att deras verksamhet i sig är utsatt, vilket skapar oro både för verksamheten och för personalens säkerhet. Slutligen beskriver några att de upplever att området påverkas av externa faktorer, exempelvis att offentliga aktörer placerar personer i området på ett sätt som påverkar tryggheten, samt en mer övergripande oro för gängrelaterad kriminalitet, även om denna inte är specifikt kopplad till Hedemora.

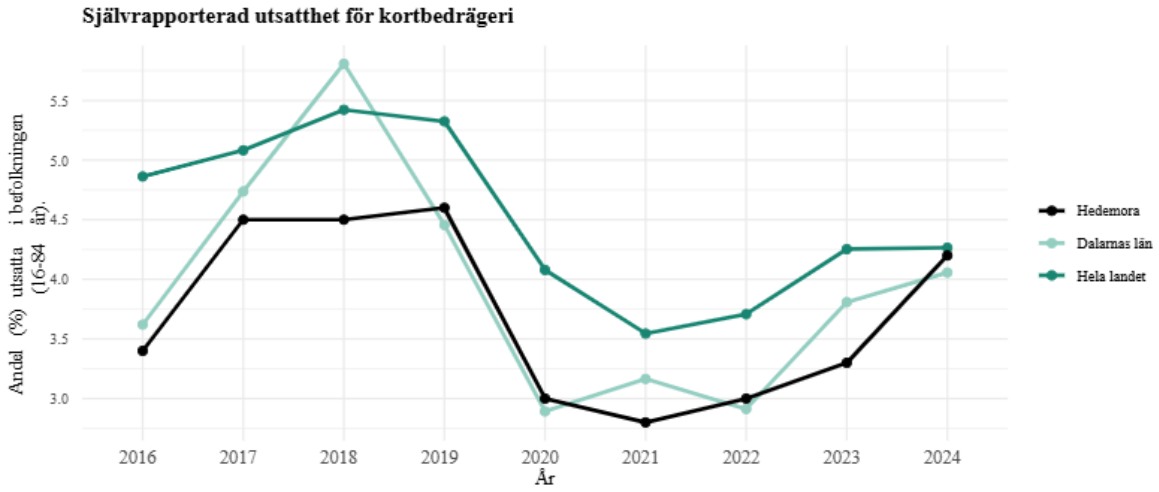
Svenskt näringsliv genomför årligen en undersökning av det lokala företagsklimatet. En del av undersökningen berör brottslighet och otrygghet. Påverkan av brottslighet/otrygghet visas i diagrammet nedan där det går att följa trenden över tid från 2020 fram till 2025. Ett högre betyg innebär att företagen påverkas i mindre utsträckning.
Över tid går det att se en positiv utveckling men företagarna i Hedemora är fortfarande mer påverkade av brottsligheten i än företagarna i Dalarna och Sverige i snitt.



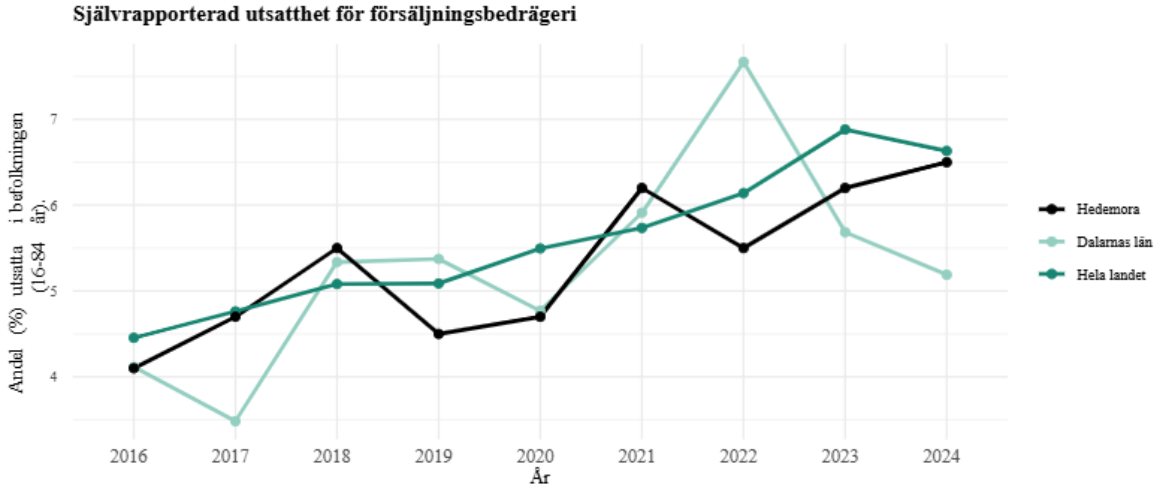
Källa: Svenskt näringsliv företagsundersökning

Bedrägeribrott

Bedrägerier skiljer sig något från övriga kategorier i denna lägesbild. Det är viktigt att tänka på att bedrägerier är ett globalt fenomen där gärningspersonen kan vara baserad långt ifrån kommunen där den drabbade befinner sig.



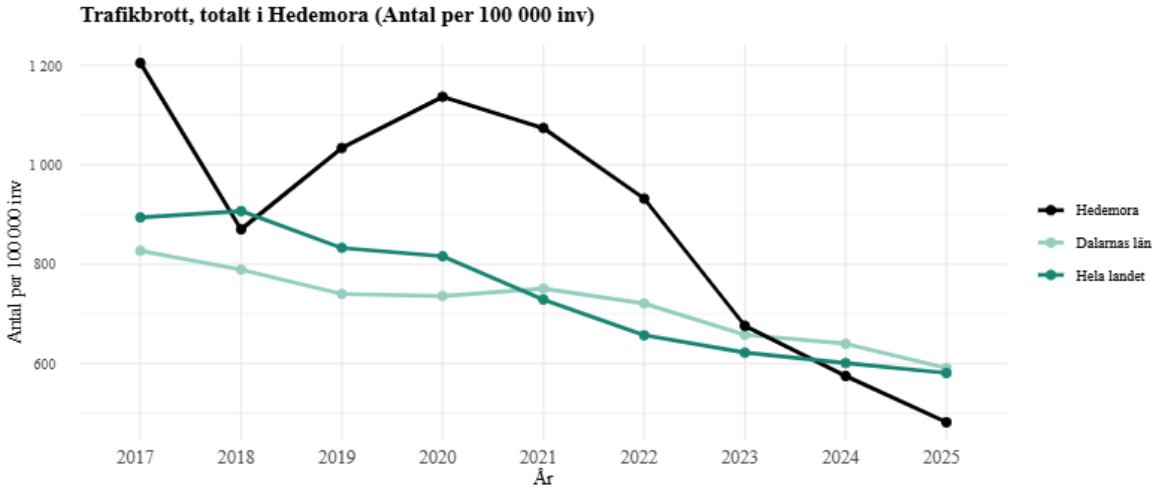
Andel som utsatts för kort- eller kreditbedrägerier har under åren följt den nationella trenden. Under senaste åren har utsattheten ökat.



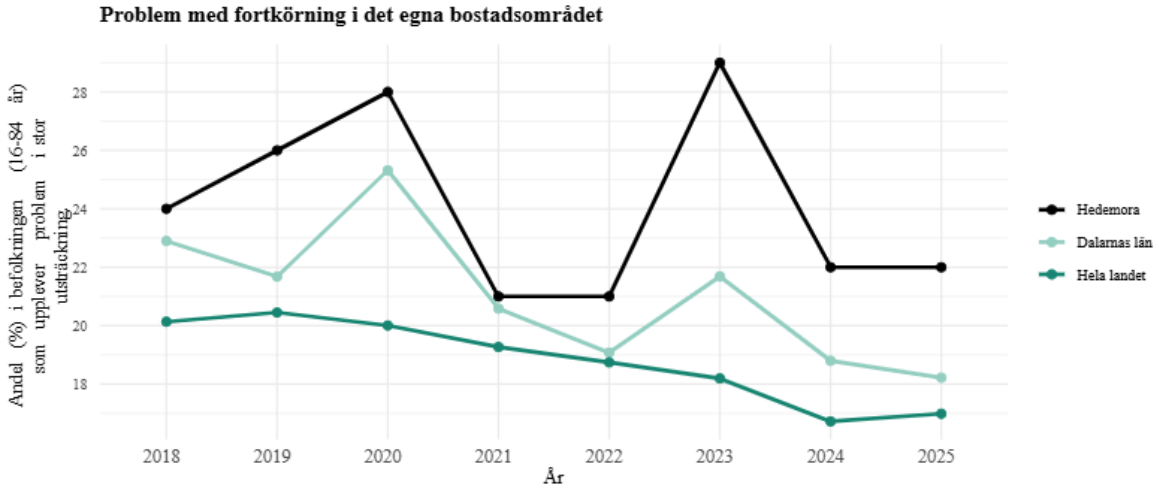
Vad det gäller försäljningsbedrägeri följer även här Hedemora trenden med nationella snittet. Generellt ses en ökning över tid.

Trafikbrott

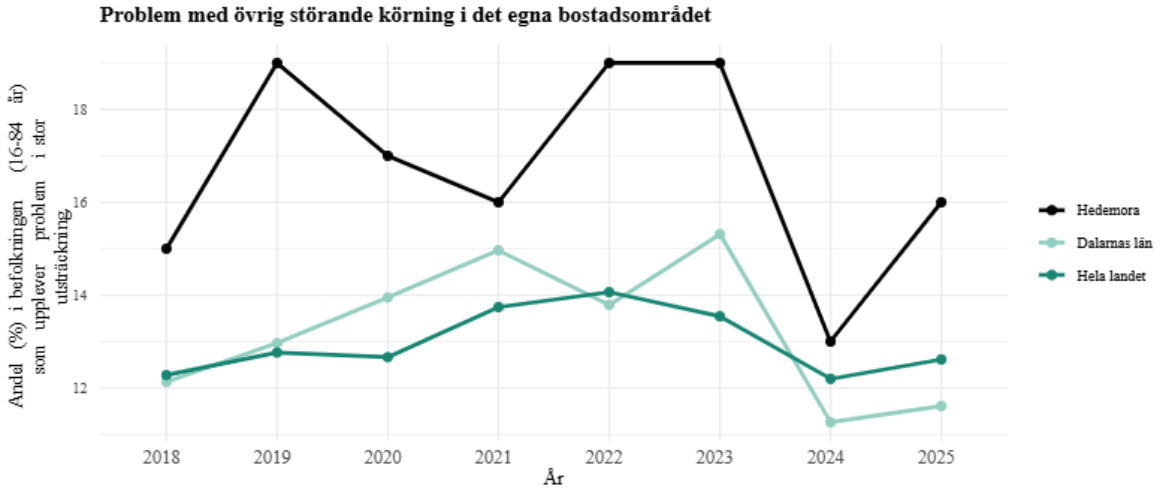
Trafikbrott rymmer en mängd brott, bland annat fortkörning, rattfylleri och olovlig körning. Precis som för narkotikabrott är trafikbrott en brottskategori vars utfall till stor del styrs av hur stora resurser polisen lagt på att upptäcka brottligheten.



Trafikbrott har över tid legat över både län och riks genomsnittet till att under 2024 och 2025 ligga under snittet för både län och riks. 2025 anmäldes 482 brott per 100 000 invånare. I absoluta tal ligger denna siffra på 73 antal anmälda brott.



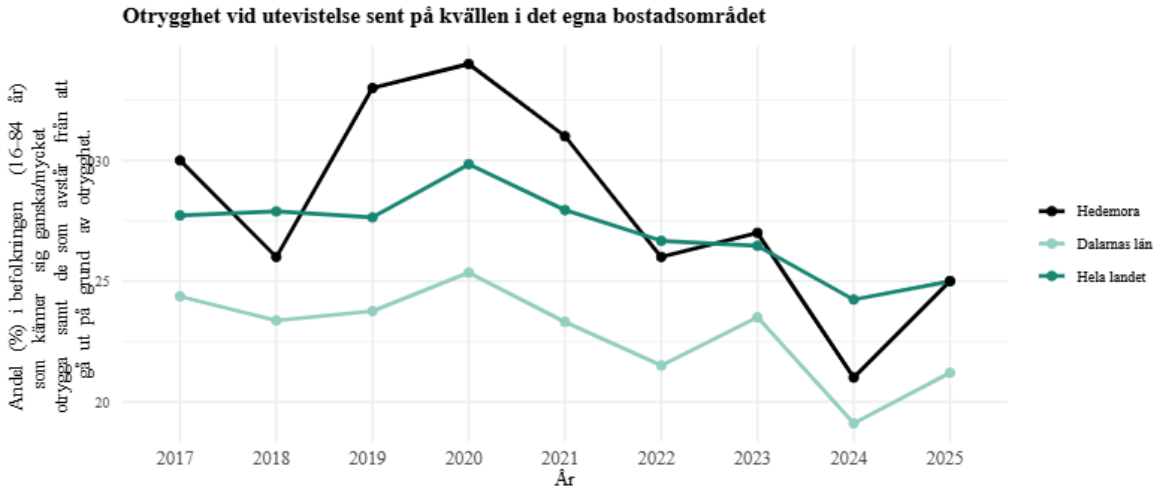
I nationella trygghetsundersökningen framkommer problem i stor utsträckning med störande körning i det egna bostadsområdet. Under hela mätperioden ligger Hedemora högre än både länet och riksgenomsnittet.



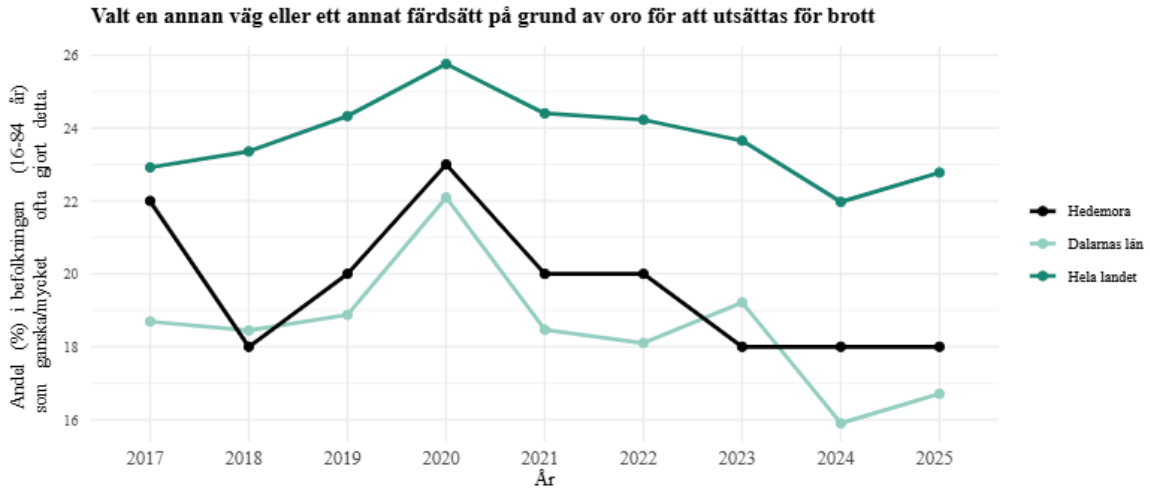
Även i Polisens trygghetsundersökning från 2025 framkommer att en stor andel upplever problem med buskörning med motorfordon. Dessa problem är koncentrerade till Hedemora centralort, nivå 5 samt Långshyttan, nivå 4. Områden baserade till Hedemora landsbygd upplever inte problem med buskörning i större omfattning.

Kartläggning av otrygghet och oro för brott

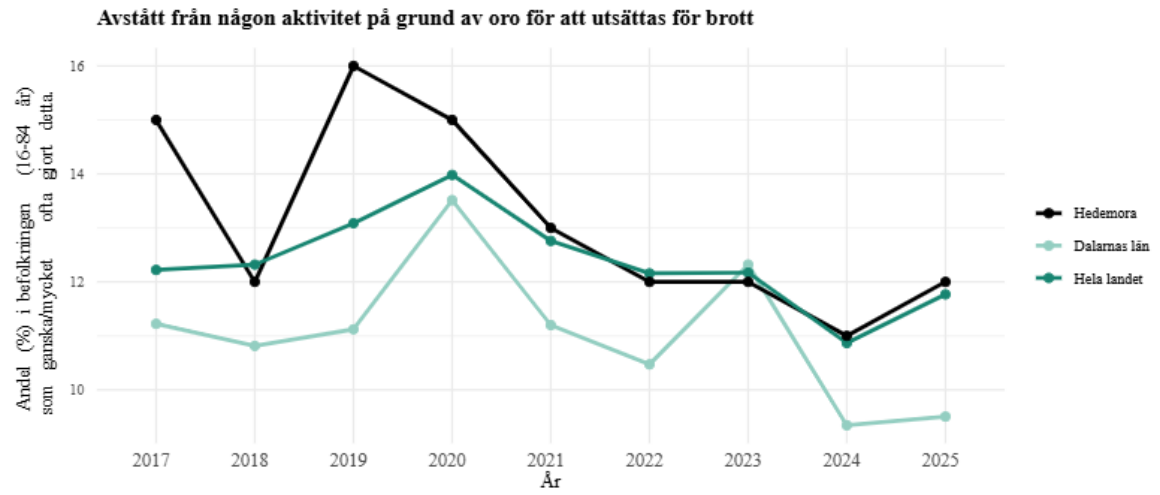
I nationella trygghetsundersökningen och i polisens trygghetsundersökning finns frågor om otrygghet. I undersökningarna framkommer att Hedmorabor upplever en otrygghet med att visas ute sent på kvällen i det egna bostadsområdet. I polisens trygghetsundersökning rapporteras otrygghet ute ensam sen kväll på en 3 i centrala Hedemora, det vill säga att det är ett förekommande problemområde. Däremot finns ingen eller mycket liten otrygghet på landsbygd och i Långshyttan enligt undersökningen.



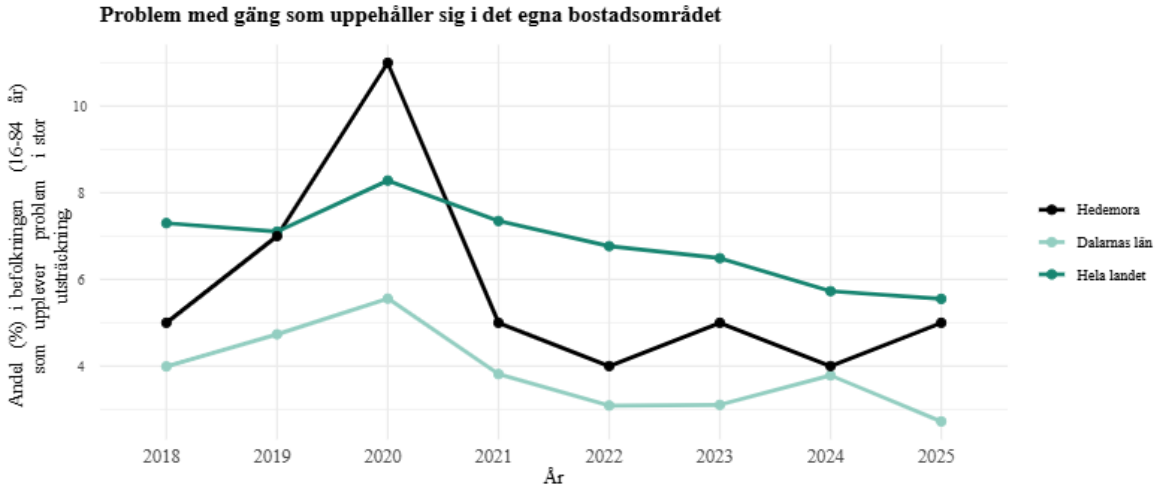
När det gäller oro för att utsättas för brott och av den anledningen väljer en annan väg så ligger Hedemora något högre än länet men lägre än rikssnittet.



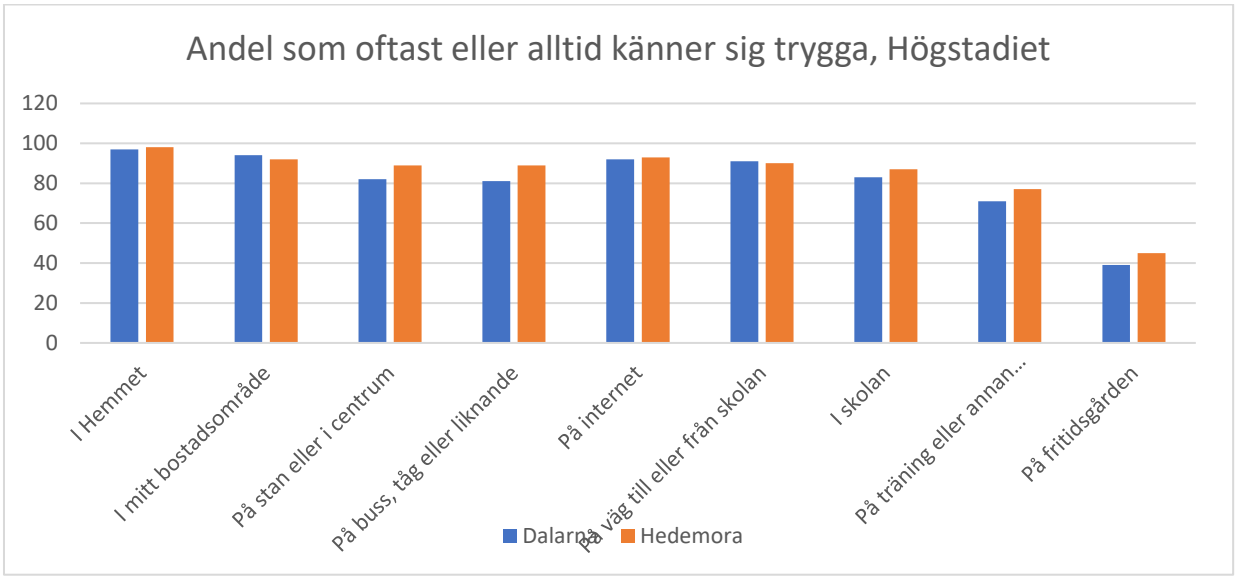
Andelen som avstått från någon aktivitet ligger under senaste perioden på samma nivåer som rikssnittet. Under 2025 var siffran 12 % i Hedemora.



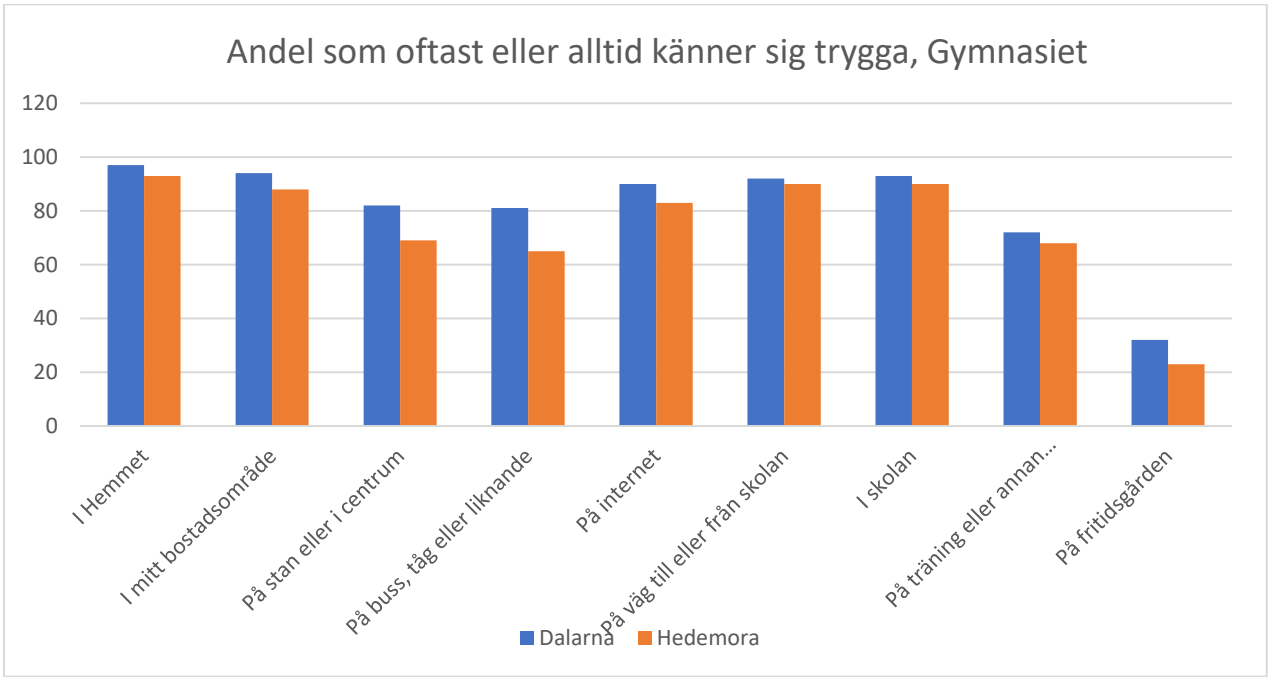
Under perioden 2019/2020 skiljer sig Hedemora ut med problem i stor utsträckning med gäng som uppehåller sig i det egna bostadsområdet. Under den senare perioden har andelen minskat igen och varierat mellan 4-5 % över tid.



Figurerna nedan visar hur eleverna i Hedemora (högstadiet respektive gymnasiet) besvarade de frågor i Lupp som handlar om trygghet. Av figurerna framgår att tryggheten på de flesta platser i kommunen är på ungefär samma nivåer alternativt något över genomsnitt Dalarna högstadiet. Det område där Hedemora ligger något lägre vad gäller tryggheten är ”i mitt bostadsområde” när det gäller högstadieungdomar. För gymnasieungdomar ligger Hedemora under snittet gällande alla kategorier.



Källa: Lupp 2024



Källa: Lupp 2024

Resultat från Polisens trygghetsenkät 2025

	Hedemora	Hedemora - Landsbygd	Hedemora - Hedemora centralort	Hedemora - Långshyttan
	Antal svar: 591	Antal svar: 206	Antal svar: 192	Antal svar: 193
Problemindex	1,54	1,05	1,92	1,57
Utemiljö				
Nedskräpning	34 (2)	28 (1)	39 (2)	35 (2)
Skadegörelse	29 (2)	20 (1)	36 (3)	36 (2)
Missbruksproblem				
Berusade personer, utomhus	15 (2)	10 (1)	19 (3)	16 (2)
Narkotikapåverkade personer, utomhus	16 (2)	13 (2)	19 (3)	17 (2)
Bostäder, tillhåll för alkoholmissbrukare	10 (2)	7 (2)	9 (2)	22 (6)
Bostäder, tillhåll för narkotikamissbrukare	10 (2)	7 (2)	9 (2)	25 (6)
Observerat narkotikaförsäljning i området	11 ()	4 ()	17 ()	7 ()
Utomhusstörningar				
Folk bråkar och slåss, utomhus	8 (1)	7 (1)	8 (2)	7 (1)
Kvinnor antastas	8 (2)	7 (2)	8 (2)	7 (2)
Ungdomsgäng bråkar och stör ordningen	14 (1)	9 (0)	19 (2)	15 (1)
Bilarna kör för fort	46 (2)	48 (2)	45 (2)	41 (1)
Buskörning med mopeder, mc	30 (3)	17 (1)	40 (5)	37 (4)
Trafikregler respekteras inte	20 (1)	16 (1)	22 (1)	20 (1)
Andel uppfattat minst ett problem				
Andel uppfattat minst ett problem	70 (2)	63 (1)	76 (2)	76 (2)
Utsatthet för brott				
Under sen 12 mån varit utsatt för fysiskt våld	0 (1)	1 (2)	0 (0)	0 (0)
Utsatt för stöld	7 (2)	6 (1)	7 (2)	6 (1)
Utsatts för skadegörelse	5 (2)	3 (1)	7 (2)	4 (1)
Andel utsatts för minst ett mängdbrott	10 (1)	7 (1)	12 (2)	7 (1)
Utsatts för bedrägeri	5 ()	5 ()	5 ()	6 ()
Utsatts för hot	3 (2)	2 (1)	4 (2)	3 (2)
Andel inte varit utsatt för något som helst brott	79 (2)	80 (1)	78 (2)	83 (1)
Anmälningsgrad	30 ()	32 ()	31 ()	9 ()
Oro för att utsättas för brott				
Att Du oroat Dig för inbrott i bostaden	34 (0)	33 (0)	34 (0)	42 (1)
Att Du oroat Dig för inbrott i förråd	41 (1)	45 (2)	36 (1)	50 (2)
Oro för att Din bil, mc, moped eller cykel	42 (1)	36 (0)	45 (1)	48 (1)
Oro för överfallen/misshandlad i området	16 (1)	9 (0)	22 (1)	17 (1)
Andel varit orolig för någon typ av brott	57 (1)	53 (0)	59 (1)	62 (1)

Resultatbild - Hedemora

Trygg ute ensam sen kväll	67 (1)	82 (0)	54 (3)	66 (1)
Otrygg ute ensam sen kväll	21 (1)	8 (0)	33 (3)	19 (1)
Rädd för speciella personer i egna bostadsområdet	11 (2)	8 (2)	13 (2)	15 (3)
Restaurang, bar, klubb eller annat nöjesställe	5 (2)	3 (1)	8 (2)	3 (1)
Sportevenemang	1 (1)	1 (1)	0 (0)	2 (1)
Föreningsmöten, kurser och liknande	1 (1)	1 (1)	1 (1)	1 (0)
Åka buss eller tåg	4 (1)	3 (1)	6 (1)	2 (0)
Andel avstått från någon typ av aktivitet	8 (1)	5 (0)	11 (2)	5 (0)
Polisens agerande mot problem				
Polisen bryr sig om de lokala problemen	46 (2)	40 (3)	50 (2)	53 (1)
Polisen bryr sig INTE om de lokala problemen	10 (2)	7 (1)	12 (2)	11 (2)
Relationskvot	21 (1)	17 (1)	24 (2)	20 (1)
Tillit				
Boende skulle EJ agera vid slagsmål	18 (2)	13 (1)	23 (3)	18 (2)
Svag sammanhållning i bostadsområdet	12 (2)	8 (1)	16 (3)	7 (1)

	Fråga 1, ordningsstörningar och otrygghet	Fråga 2, hot och våld	Fråga 3, Extremism och kriminella nätverk	Fråga 4, Ungdomar/skolor	Fråga 5, Alkohol, narkotika, doping och tobak	Fråga 6, Bedrägerier	Fråga 6, övrigt, otillåten påverkan, välfärdsbrott etc
jan-23	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Omfattande		Normalt
feb-23	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Omfattande		Normalt
mar-23	Omfattande	Normalt	Normalt	Normalt	Omfattande		Normalt
apr-23	Återkommande	Normalt	Normalt	Återkommande	Återkommande		Normalt
maj-23	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Omfattande		Normalt
jun-23	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Omfattande		Normalt
jul-23							
aug-23	Återkommande	Normalt	Normalt	Återkommande	Återkommande		Normalt
sep-23	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
okt-23	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
nov-23	Återkommande	Normalt	Normalt	Återkommande	Återkommande		Normalt
dec-23	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
jan-24	Återkommande	Normalt	Normalt	Återkommande	Återkommande		Normalt
feb-24	Återkommande	Återkommande	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
mar-24	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
apr-24	Normalt	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
maj-24	Omfattande	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
jun-24	Normalt	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
jul-24							
aug-24	Normalt	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
sep-24	Återkommande	Normalt	Återkommande	Normalt	Återkommande		Normalt
okt-24	Normalt	Normalt	Återkommande	Återkommande	Återkommande		Normalt
nov-24	Normalt	Normalt	Återkommande	Återkommande	Återkommande		Normalt
dec-24	Återkommande	Omfattande	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
jan-25	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
feb-25	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Normalt		Normalt
mar-25	Normalt	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
apr-25	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
maj-25	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
jun-25	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Normalt		Normalt
jul-25							
aug-25	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande		Normalt
sep-25	Återkommande	Normalt	Normalt	Normalt	Normalt	Normalt	Normalt
okt-25	Återkommande	Normalt	Normalt	Återkommande	Återkommande	Normalt	Normalt
nov-25	Normalt	Normalt	Normalt	Återkommande	Återkommande	Normalt	Normalt
dec-25	Återkommande	Normalt	Normalt	Återkommande	Återkommande	Normalt	Normalt

Annan för kartläggningen relevant information

Utöver de studerade brottstyperna och trygghet/otrygghet finns det annan information som är av intresse. I det här avsnittet presenteras bland annat information från kommunens arbete med lägesrapportering, trygghetsundersökningar samt kompletterande statistik.

Lägesrapportering

Länsstyrelsen Dalarna bedriver ett lägesrapporteringsarbete där länets samtliga 15 kommuner varje månad rapporterar läget utifrån ett antal kategorier. För varje kategori kan kommunen rapportera grönt läge, gult läge eller rött läge. I rapporteringen till länsstyrelsen finns också en kort sammanfattning av de händelser som ligger till grund för bedömningen. Figuren nedan visar de rapporteringar som Hedemora kommun gjort från januari 2023 till och med december 2025. Av utrymmesskäl finns inga händelser/kommentarer med i denna lägesbild.

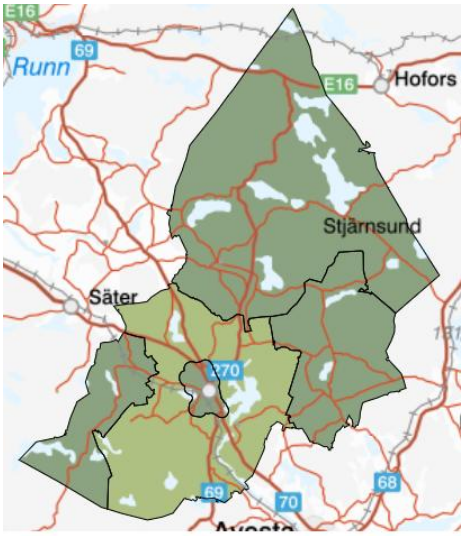
Rapporteringen görs utifrån en samlad bedömning från polis, kommun och bostadsbolag. Eftersom det är en subjektiv bedömning som görs utifrån inkomna rapporteringar är det viktigt att inte se detta som en absolut sanning. Däremot är rapporteringen ett bra komplement till exempelvis statistik över anmäld brottslighet då lägesrapporterna ofta fångar upp ordningsstörningar och otrygghetsskapande händelser på ett tidigt stadium.

Fråga 1 har markerats med gult och rött läge och det grundar sig främst i skadegörelse och klotter samt i perioder problem med högtspelande fordon. Under en period fanns också problem med återkommande bränder. Fråga 5 har också markerats med gult och rött läge och det grundar sig främst från rapporter av misstänkta narkotikaöverlåtelser och öppet alkoholbruk kopplat till skadligt bruk och beroende. Se tabell på sida 27.

Sedan maj 2023 bedriver kommunen ett arbete med EST (effektiv samordning för trygghet). Varannan vecka rapporterar skolan, fritid, socialtjänst, bibliotek, teknisk avdelning in avvikelser efter EST-checklistan. Sammanställning sker sedan tillsammans med representant hos kommunala bostadsbolaget, Hedemorabostäder och Polisen.
I EST rapporteringen från året kan vi se trender av återkommande skadegörelse, främst i form av klotter. Under vissa perioder framkommer också störning från motorburen ungdom, främst sommartid. Samt tillhåll av personer som dricker alkohol, ungdomar som använder e-cigaretter samt misstänkt narkotikahandel.

Segregation

Segregationsbarometern är ett verktyg från Boverket som syftar till att minska och motverka segregation. Barometern beräknar socioekonomiskt index och delar in landet i fem olika områdestyper. Hedemora kommun är indelat i fem olika områden. Där fyra områden hamnar i områdestyp 3, socioekonomiskt blandade områden och ett område (Hedemora landsbygd) kategoriseras i områdestyp 4, område med goda socioekonomiska förutsättningar.



Sammantaget visar Segregationsbarometern att Hedemora kommun saknar geografiska områden med uttalade socioekonomiska utmaningar. Majoriteten av befolkningen lever i områden med blandade socioekonomiska förutsättningar, vilket kan tyda på relativt jämna levnadsvillkor inom kommunen. Samtidigt finns det skillnader mellan områden som motiverar fortsatta analyser och ett förebyggande arbete för att bibehålla och stärka jämlika livsvillkor.

Bild 2, Över kommunens områden.[3]

Välfärdsbrottslighet

Under 2024 uppdrogs en arbetsgrupp att börja kartlägga kommunens arbete mot välfärdsbrott. Ett APT material arbetades fram och spreds i kommunens verksamheter. Materialet fokuserade på att öka medarbetarnas kunskap om välfärdsbrott och identifiera möjliga sårbarheter i verksamheterna. Dialog har också förts tillsammans med utvalda verksamheter där det finns en högre risk att utsättas för välfärdsbrottslighet. Dessa var: Individ- och familjeomsorgen (missbruk, barn och unga samt ekonomiskt bistånd), Biståndsenheten, bygg/miljö, personlig assistans samt fritid/föreningsbidrag. Kartläggningen visar på att viss kännedom finns och rutiner finns upprättade i verksamheterna. Nya varianter av välfärdsbrott kommer kontinuerligt och därav behövs löpande information och utbildningsinsatser. Under 2026 planeras utbildningar kring välfärdsbrott.

[3] Boverket, segregationsbarometern 2021

Sociala faktorer

Skolan spelar en mycket viktig roll i unga människors liv och kan i hög grad bidra till att minska risken för kriminalitet.

Gymnasiebehörighet, Andel elever som slutar grundskolan som har gymnasiebehörighet.

Färgerna rött, gult och grönt för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner/regioner efter sina resultat, och de bästa resultaten får grön färg (25%), de sämsta får röd färg (25%) och de i mitten får gul färg (50%).

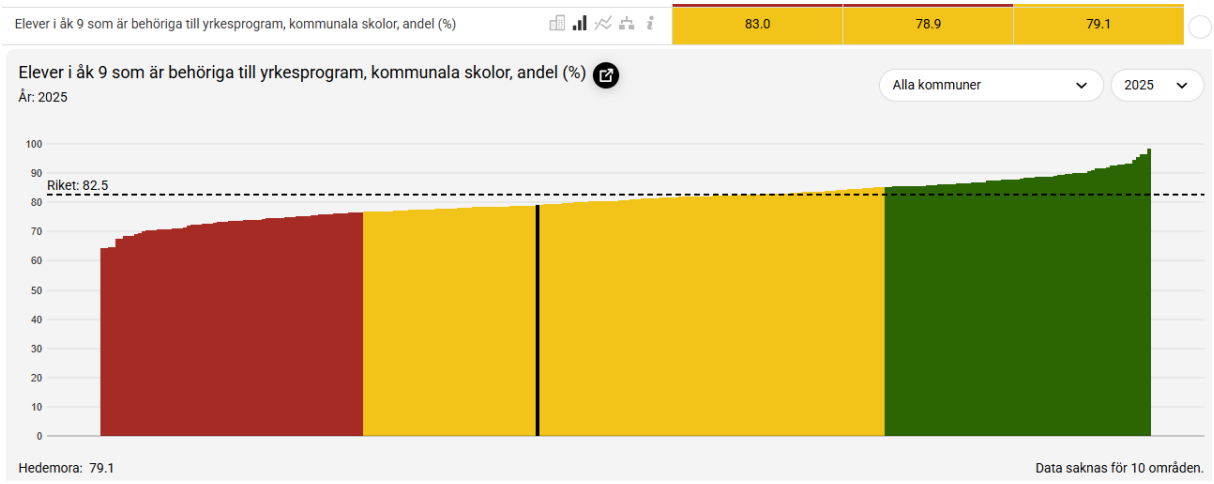
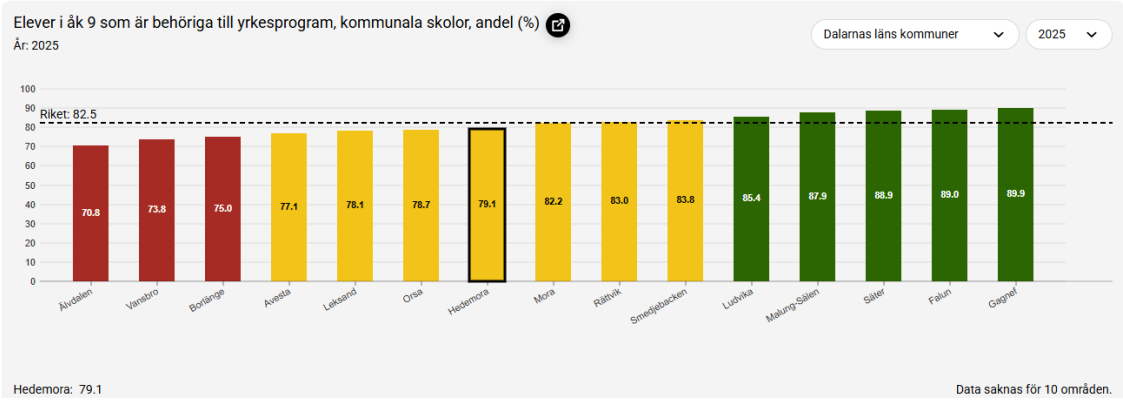


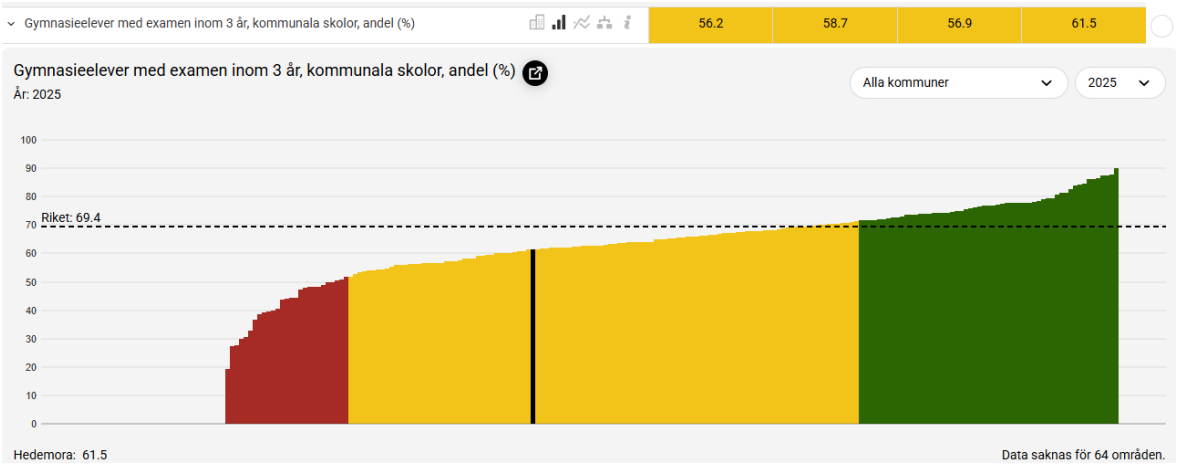
Diagram: Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram i Hedemora kommun. [4]

För ungdomar i Hedemora kommun har behörigheten skiftat mellan 75 % och knapp 85 % behörighet till yrkesprogram. I jämförelse med länet ligger Hedemora i mitten.



[4] SCB och Skolverket. Sammanställt i Kolada.

För gymnasieelever med examen inom 3 år ligger även där Hedemora i ungefär mitten, ca 61 % av eleverna på gymnasiet har examen inom 3 år.



Källa: Kolada, 2025

Barns ekonomiska utsatthet

Från Rädda barnens årsrapport 2025 över barnfattigdom i Sverige. Antal barn i hushåll enligt alternativ beräkning av låg inkomststandard som bygger på Konsumentverkets beräkningar av basbehov och/eller antal barn i hushåll som uppbär försörjningsstöd. Efter rankning i landets kommuner 2025 kom Hedemora på plats 217 (av 290 kommuner). I denna rapport lever 2 904 barn, 16,5 % i ekonomisk utsatthet.
2021 var Hedemora på plats 240 av 290 kommuner.

Källa: En ny verklighet, Rädda barnens barnfattigdomsrapport Sverige 2025.

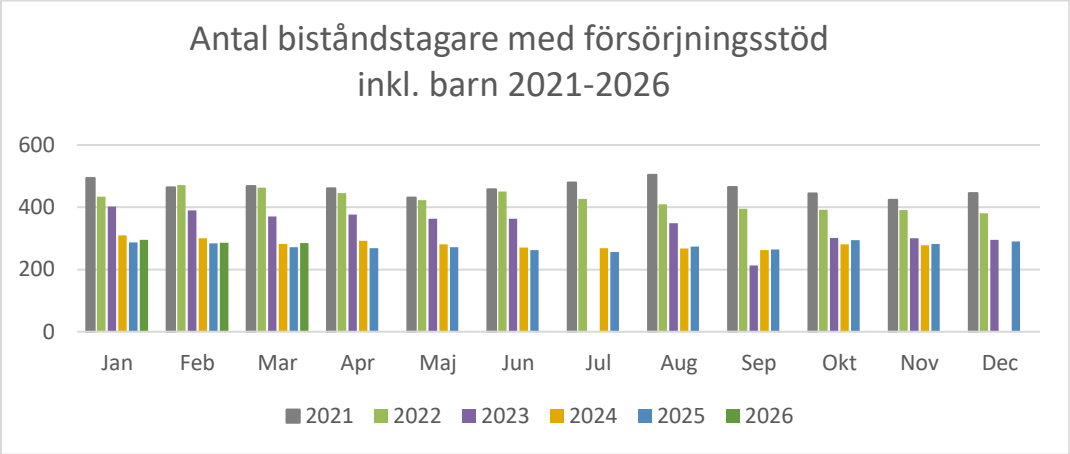
Medborgardialoger

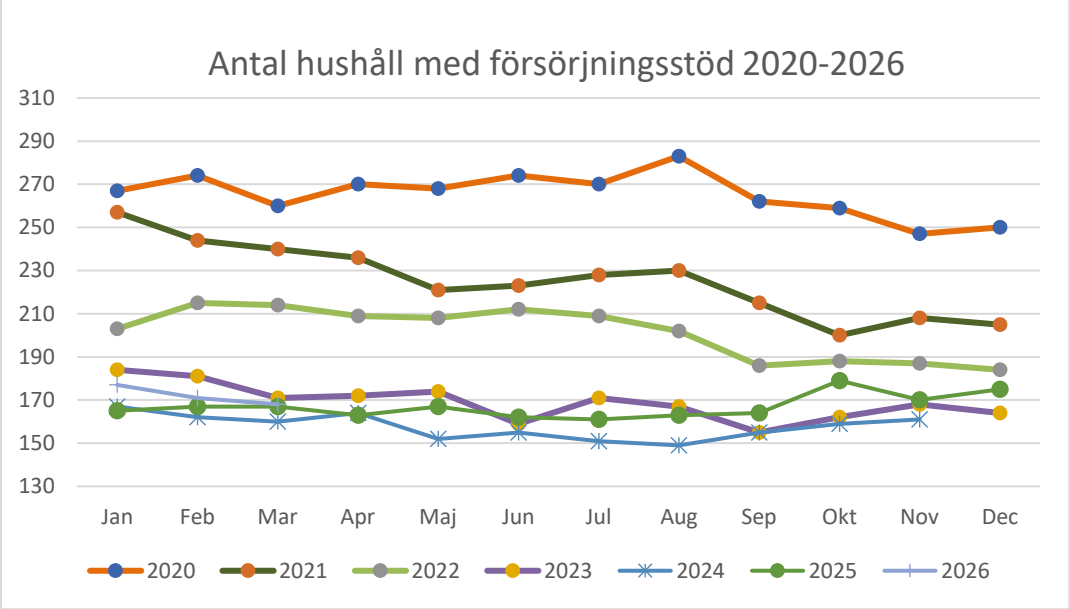
Under 2025 och 2026 har medborgardialoger genomförts. Dels i samband med uppstart av Grannsamverkan men också i samband med framtagande av ny översiktsplan och under trygghetsvandringar. Dialoger har också genomförts med ungdomar i samband med Ungdomsråd och workshop med Youth 2030

Återkommande teman i dialogerna är betydelsen av god belysning, välskötta offentliga miljöer samt att det finns ett levande utomhusliv med människor i rörelse. När lokaler står tomma, få personer vistas i området och platsen upplevs som övergiven – exempelvis när skadegörelse inte åtgärdas – ökar den upplevda otryggheten. Vidare lyftes frågan om personer som vistas i området och vars närvaro upplevs skapa otrygghet, samt behovet av säkra trafikmiljöer, inklusive trygga övergångsställen och efterlevnad av hastighetsbegränsningarna.

Försörjningsstöd

Från Omsorgsförvaltningens statistik kan ses en minskning över antal biståndstagare som har barn där de lever på försörjningsstöd. I jämförelse med tidigare år.

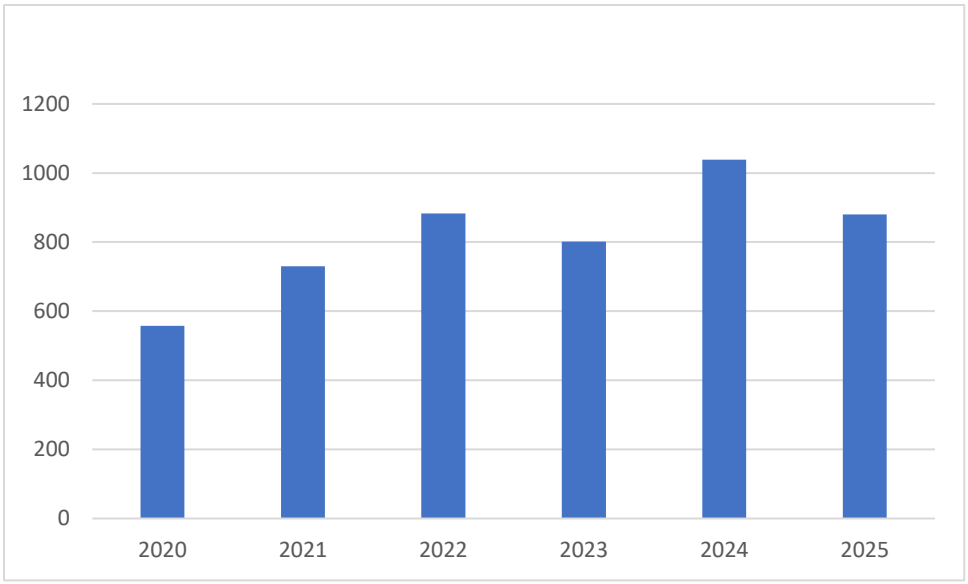




Källa: Omsorgsförvaltningen 2023

Orosanmälningar

Orosanmälan till socialtjänsten ska göras när det finns misstanke om att ett barn far illa eller riskerar att dras in i kriminalitet. Alla har möjlighet att göra en orosanmälan, men personal inom vissa myndigheter och verksamheter som arbetar med barn och unga har enligt lag skyldighet att omedelbart anmäla om de i sitt arbete misstänker att ett barn far illa. Figuren nedan visar att antalet orosanmälningar i Hedemora kommun har ökat senaste åren.
En ökning av antalet orosanmälningar innebär dock inte nödvändigtvis att fler barn far illa, utan kan även spegla en ökad benägenhet hos fler personer att uppmärksamma och anmäla oro.



Källa: Omsorgsförvaltningen

Analys – Fokusområden - Sammanfattning

I den nya lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete som trädde i kraft 1 juli 2022 framkommer att alla kommuner ska ha en lägesbild. Lägesbildens primära syfte är att utgöra ett beslutsunderlag för den åtgärdsplan som kommunen ska ta fram i syfte att förebygga brott. Detta arbetssätt ska i förlängningen säkerställa att kommunen riktar sina brottsförebyggande insatser mot rätt problem och använder sina resurser på ett effektivt sätt.

För att ett förebyggande arbete ska vara kunskapsbaserat och ge effekt är det viktigt att avgränsa och prioritera. Prioriteringar utifrån denna lägesbild grundar sig i problematikens konsekvenser, dess frekvens och ämnesområden med högt mörkertal. I Hedemora kommuns lägesbild framkommer att det finns vissa områden som kommunen skiljer sig ifrån länet och nationellt. Både gällande anmäld brottslighet och upplevd trygghet.
Fokusområden som valts ut att prioritera av lokala Brå är:

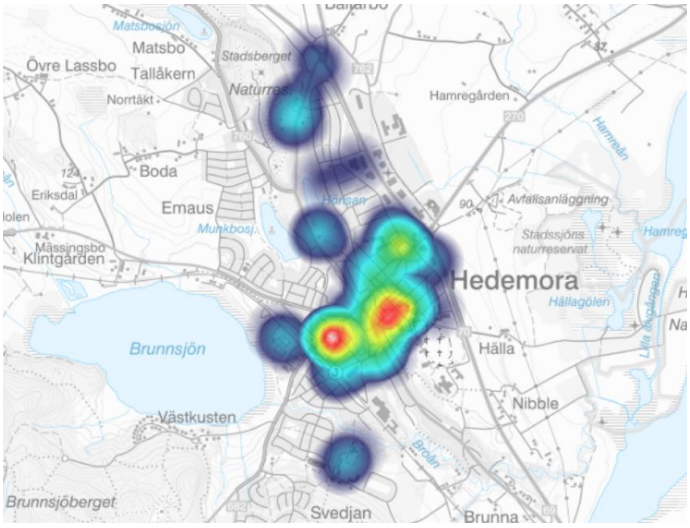
- Ordning och säkerhet (i offentlig miljö)
- Våldsbrott
- Barn och unga i risk för kriminalitet

Ordning och säkerhet

Trygghetsfrågor har varit i fokus under flera år efter att både Hedemora kommun och enskilda medborgare och företagare utifrån olika perspektiv uttryckt oro för tryggheten i centrum samt i vissa områden utanför stadskärnan. Under senare tid har skadegörelse och klotter varit vanligt förekommande runt om i kommunen. Miljöer med mycket klotter kopplas ofta till bristande kontroll och kan skapa rädsla för dem som visas i området. Klotter upplevs också ovårdat vilket gör att de offentliga platserna känns mindre inbjudande. Skadegörelse och klotter är främst kopplat till centrala Hedemora.

Polisens trygghetsmätning visar också på kontinuerligt problem med buskörning kopplat till all trafik. Buskörningen är framför allt på centralorten och i Långshyttan. Kommunen får också återkommande indikationer om problem kopplat till motorburen ungdom. I Polisens trygghetsmätning framkom också påtagliga problem med skadligt bruk i boendemiljö främst i Långshyttan men också i Hedemora centralort. Detta skapar också otrygghet för boenden i områdena.

Ordningsstörningar och säkerhet känns därför angeläget att fortsätta arbeta med då flera kartläggningar visar att vissa områden är mer frekvent drabbade.



Heatmap över skadegörelse 2025, källa: Polisen

Våldsbrott

Våld i offentlig miljö som har anmälts till polis har inträffat på olika tider på dygnet alla dagar i veckan. Våldsbrott är också förknippat med ett mörkertal varför det inte kan uteslutas att brott även inträffat på andra tider än de som registrerats.

Socialtjänsten vittnar om att de flesta orosanmälningar som inkommer till socialtjänsten är våld i hemmet och våld mot barn. Kommunen ser därför det som ett mycket viktigt arbeta att arbeta med denna dolda problematik som ofta sker bakom stängda dörrar. Då det gäller våld i hemmet och våld mot barn så kan inte Polisens heatsmap tas fram på grund av sekretess. Vid fördjupning av Polisens statistik över våld i hemmet och våld i parrelationer framkommer att flest misstänkta är i ålderskategorin 36-45 år.

Eftersom mörkertalen kan vara stora i statistiken över våld i nära relationer och våld mot barn så kan den endast ge oss en riktning som sedan får undersökas i förhållande till andra perspektiv. En trend som syns i såväl orosanmälningar som brottsanmälningar är att det ökar. Till skillnad från andra brott är det inte nödvändigtvis så att vi vill se en nedåtgående trend i anmälningar då det sällan betyder att antalet våldsutsatta minskar.

Barn och unga i risk för kriminalitet

Är en grupp som löper stor risk att begå brott och att själva utsättas för brott. Vilket gör att tidiga och samordnade insatser är särskilt viktiga. Utifrån området narkotika så berättar socialtjänsten att tyvärr ofta får kännedom av bruk av narkotika sent och har en önskan att komma in tidigare. I dialogmöten framkommer också otrygghet kopplat till buskörning med A-traktorer och elsparkcyklar framkommer. Även i forum med omställningen i samband med nya socialtjänstlagen så framkommer vikten av att arbeta förebyggande, med tidiga insatser och att fånga upp individer som är i risk tidigare. Därför är det av vikt att prioritera barn och unga som målgrupp.

Sammanfattning

Den här lägesbilden är ett förarbete till den åtgärdsplan som enligt lagen om kommuner ansvar för det brottsförebyggande arbetet ska tas fram. Statistik, undersökningar och dialoger ligger till grund för lägesbilden.

Åtgärdsplan på en strategisk nivå kommer beslutas om under 2026.